

แผนปฏิบัติการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา
ระยะยาว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)

จัดทำโดย เงินทุนหมุนเวียนยางพารา
กรกฎาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑. สถานการณ์ของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา	
บทที่ ๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา	๒
- การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา	๒-๓
- TOW Matrix การจับคู่ระหว่างปัจจัยภายนอก (External Factors) กับปัจจัยภายใน (Internal Factors) ที่ได้มาจากการวิเคราะห์ SWOT Analysis	๔-๗
บทที่ ๓. แผนปฏิบัติการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)	๘
- วิสัยทัศน์	๘
- พันธกิจ	๘
- วัตถุประสงค์	๘
- นโยบาย / เป้าประสงค์	๘
- ผลผลิต	๙
- ผลลัพธ์	๙
- แผนปฏิบัติการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ที่ได้จากการวิเคราะห์ ทั้ง ๔ ด้าน	๙-๑๐
- ด้านที่ ๑. ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกิ่งตาและการผลิตยางแผ่นดิบ และยางชนิดอื่นๆ	๑๑
- ด้านที่ ๒. ด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการผลิตและการ ให้บริการกับเกษตรกร(ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)	๑๒
- ด้านที่ ๓. ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ	๑๓
- ด้านที่ ๔. ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกิ่งตา และเพิ่มผลผลิตที่ได้จากยาง	๑๔
- แผนภูมิแสดงความเชื่อมโยงแผนปฏิบัติการเงินทุนหมุนเวียน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)	๑๕
บทที่ ๔. การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)	๑๖
ภาคผนวก	๑๗

บทที่ ๑

สถานการณ์ของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา

เงินทุนหมุนเวียนยางพารา ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งดำเนินการโดยสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ได้รับอนุมัติเงินจากกระทรวงการคลัง จากเงินทุนช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และได้รับเพิ่มในปี ๒๔๙๘ จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และปี ๒๕๐๓ จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทุนหมุนเวียนยางพาราทั้งสิ้น ๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนยางปลูกยางพันธุ์ดี และปลูกพืชบางชนิดแซมยาง ตลอดจนทำยางแผ่นดิบและยางอื่นๆให้มีคุณภาพ รวมทั้งสนับสนุนการค้าทอและวิจัยเกี่ยวกับยางพารา และจำหน่ายปัจจัยการผลิต ให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางในราคาย่อมเยา ซึ่งเป็นการดำเนินงานโดยมิได้มุ่งหวังผลกำไร แต่อย่างใด

ในปี ๒๕๕๘ มีการจัดตั้งการยางแห่งประเทศไทย โดยเป็นการยุบรวม ๓ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง องค์การสวนยาง และสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ผลจากการยุบรวมดังกล่าว ทำให้เงินทุนหมุนเวียนยางพารา ได้มีการตัดโอนพื้นที่และบุคลากรบางส่วนไปสังกัดการยางแห่งประเทศไทย ซึ่งจากเดิม มีหน่วยงานในสังกัดเงินทุนหมุนเวียนยางพาราทั้งหมด ๒๕ หน่วยงาน แต่ในปัจจุบัน คงเหลืออยู่ ๒๒ หน่วยงาน มีพื้นที่สวนยาง ๔,๒๕๙.๔๑ ไร่ เพื่อใช้ในการวิจัยและเก็บเกี่ยวผลผลิตเป็นรายได้ของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา และมีพื้นที่กึ่งตายางพันธุ์ดี จำนวน ๔๕๔.๗๒ ไร่ เพื่อบริการให้เกษตรกรในราคาถูกลง เป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ได้ใช้ยางพันธุ์ดีให้ผลผลิตสูง

หลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนประจำปี ๒๕๖๔ ได้กำหนดให้ทุนหมุนเวียนต้องจัดส่งแผนปฏิบัติการระยะยาว (๓ - ๕ ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปีบัญชี ๒๕๖๕ (แผนการดำเนินงานประจำปี) ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงาน ของงานเงินทุนหมุนเวียนยางพารา มีความชัดเจนและเกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลของเงินทุนหมุนเวียน กองการยาง กรมวิชาการเกษตร จึงได้กำหนดแผนปฏิบัติการเงินทุนหมุนเวียนยางพาราระยะยาว (๕ ปี) ประจำปี ๒๕๖๕- ๒๕๖๙ ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนยางพารา และเพื่อให้ผู้บริหารมีกรอบทิศทางในการกำกับปฏิบัติการของผู้ปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา

เงินทุนหมุนเวียนยางพารา มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ชาวสวนยางปลูกยางพันธุ์ดี โดยมีหน่วยงานเครือข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ เป็นแหล่งขยายและกระจายยางพันธุ์ดีสู่เกษตรกรในพื้นที่ นอกจากนี้ยังสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับยางพารา เพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่ เช่น การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาโรคยาง รวมทั้งการวิจัยด้านการผลิตกิ่งพันธุ์ยางและการผลิตยางแผ่นดิบและยางชนิดอื่นๆให้มีคุณภาพ เป็นต้น เงินทุนหมุนเวียนยางพารามีรายได้หลักจากผลผลิตยางที่นำไปจำหน่ายเป็นรายได้คืนกลับมาเพื่อนำมาสนับสนุนและส่งเสริมภารกิจต่างๆ ข้างต้นต่อไป รายได้อีกส่วนหนึ่งมาจากการจำหน่ายกิ่งตายเป็นพันธุ์ดี ซึ่งงานเงินทุนฯ จำหน่ายในราคาถูกลงกว่าเอกชนทั่วไป ซึ่งราคาจำหน่ายถูกกว่าต้นทุนการผลิต ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกษตรกรได้ใช้ยางพันธุ์ดี มีความถูกต้องตรงตามพันธุ์ และเป็นการลดต้นทุนให้แก่เกษตรกร จากข้อมูลข้างต้น ทำให้เห็นสภาพแวดล้อมของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา สามารถนำมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของงานเงินทุนหมุนเวียนยางพาราได้ ทั้งนี้เพื่อจะได้นำข้อมูลการวิเคราะห์ไปกำหนดทิศทางของการปฏิบัติงานต่อไป

จุดแข็ง (Strengths)

๑. มีหน่วยงานที่ผลิตกิ่งพันธุ์ยางกระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ
๒. สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรด้านกิ่งพันธุ์ยางดี ได้ทุกสายพันธุ์อย่างทั่วถึง
๓. ราคากิ่งพันธุ์ยางดี ต่ำกว่าราคาของเอกชน
๔. กิ่งพันธุ์ยางดีมีคุณภาพ ตรงตามพันธุ์ โดยมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพันธุ์ยางทุกระยะ
๕. เกษตรกรมีความเชื่อถือในด้านคุณภาพกิ่งพันธุ์ยาง
๖. มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและให้ความรู้แก่เกษตรกรที่เข้ามาปรึกษาเกี่ยวกับการปลูกยาง
๗. มีแปลงยางกระจายทั่วประเทศ ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเกษตรกรเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้การปลูกสร้างสวนยางที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
๘. เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรในด้านการผลิตยางแผ่นดิบที่มีคุณภาพ
๙. การผลิตยางแผ่นดิบ ถูกต้องตรงตามหลักวิชาการ ตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด
๑๐. เป็นแหล่งศึกษาเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่ให้กับเกษตรกร เนื่องจากมีแปลงกรีดยาง กระจายอยู่ทั่วประเทศ เพราะปัญหาแต่ละภูมิภาคไม่เหมือนกัน

จุดอ่อน (Weaknesses)

๑. หน่วยงานที่มีเงินทุนหมุนเวียนยางพารา จะปฏิบัติงานในเวลาราชการเท่านั้น ซึ่งเป็นข้อจำกัดของเกษตรกร เพราะความต้องการของเกษตรกร ไม่ได้จำกัดเฉพาะเวลาราชการ
๒. มีการผลิตกิ่งตายเป็นพันธุ์ดีไว้หลายพันธุ์ แต่จำหน่ายได้เพียงบางพันธุ์ที่เป็นที่ต้องการของเกษตรกร ส่วนพันธุ์ที่เหลือยังมีความจำเป็นต้องอนุรักษ์ เพื่อใช้เป็นฐานพันธุ์กรรม ทำให้ต้นทุนในการดูแลรักษาสูง
๓. พันธุ์ยางที่ปลูกในแปลงกรีดยาง ถูกกำหนดโดยงานทดลอง ผลผลิตจึงมีความผันแปรตามไปด้วย แตกต่างจากสวนยางของเอกชน ที่ปลูกเฉพาะพันธุ์ยางที่ให้ผลผลิตดี
๔. การบริหารจัดการ อยู่ภายใต้เงื่อนไข กฎระเบียบ ข้อบังคับ ของทางราชการ
๕. ต้นทุนการผลิตกิ่งตายเป็น และการผลิตยางแผ่นดิบสูง
๖. เงินทุนฯไม่สามารถกำหนดราคาขายผลผลิตยางได้เอง เพราะราคายาง ขึ้น - ลง ตามสภาวะตลาด
๗. ค่าจ้างแรงงานที่กำหนดไว้ มีผลทำให้ขาดแคลนแรงงาน ด้านการกรีดยาง เนื่องจากค่าแรงถูก

โอกาส (Opportunities)

๑. มีแปลงกิ่งตายเป็นพันธุ์ดีหลายสายพันธุ์ เป็นฐานพันธุ์กรรมใช้สำหรับปรับปรุงพันธุ์ในอนาคต ซึ่งเกษตรกรและผู้ประกอบการยาง สามารถเลือกใช้พันธุ์ยางที่ได้หลากหลาย หากพบว่าพันธุ์ยางที่เคยปลูกเริ่มไม่ต้านทานโรคอุบัติใหม่
๒. พันธุ์ยางดีทุกสายพันธุ์ได้รับการรับรองจากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพันธุ์ยาง ของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรมั่นใจในความถูกต้องตรงตามพันธุ์ และน่าเชื่อถือ
๓. มีกิ่งตายเป็นพันธุ์ดี ไร่รองรับความต้องการของเกษตรกรได้ตลอดทั้งปี
๔. มีกิ่งตายเป็นพันธุ์ดี ครบทุกสายพันธุ์ สามารถผลิตและจำหน่ายได้ ถ้าเกษตรกร มีความต้องการที่นอกเหนือจาก พันธุ์ยางที่นิยมปลูกกัน ในแต่ละพื้นที่ของภูมิภาคนั้นๆ
๕. มีแหล่งงบประมาณและพื้นที่ในการสนับสนุนงานวิจัย เพื่อแก้ปัญหาให้เกษตรกรในพื้นที่
๖. ราคากิ่งตายเป็น มีราคาที่ถูกกว่าของเอกชน เพราะเป็นราคาที่ถูุกำหนด โดยให้เป็นไปตามประกาศของกรมวิชาการเกษตร คือ ราคา ๓ บาท/กิ่ง
๗. ยางแผ่นดิบที่ผลิตจากงานเงินทุนหมุนเวียนยางพารา เป็นยางแผ่นดิบดีมีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด

อุปสรรค (Threats)

๑. วัสดุอุปกรณ์การเกษตร ปุ๋ยและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ผลิตกิ่งตายเป็น และการผลิตยางแผ่นดิบและยางชนิดอื่นๆ มีราคาสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง
๒. ราคากิ่งพันธุ์ยาง ขึ้นอยู่กับระเบียบทางราชการ และเป็นการกำหนดราคาตามประกาศ ของกรมวิชาการเกษตร เท่านั้น
๓. นโยบายภาครัฐต้องการลดพื้นที่ปลูกยาง ประกอบกับราคายางผันผวน มีผลทำให้ความต้องการกิ่งตายเป็นลดลง งานเงินทุนหมุนเวียนยางพารา จึงมีปริมาณการขายกิ่งตายเป็นได้น้อยลง
๔. ราคารับซื้อยางแผ่นดิบและยางชนิดอื่นๆ ตกต่ำไม่แน่นอน เป็นไปตามสถานการณ์ของตลาด
๕. การประชาสัมพันธ์ ด้านการผลิตและจำหน่ายกิ่งตายเป็นพันธุ์ยาง ในแต่ละพื้นที่ไม่ต่อเนื่องกัน เพราะหน่วยงานบางหน่วยงานที่มีเงินทุนหมุนเวียนยางพาราสังกัดอยู่ มีการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน
๖. พื้นที่ที่มีเงินทุนหมุนเวียนยางสังกัดอยู่ บางแห่ง ขาดแคลนแรงงานกรีดยาง
๗. ผลผลิตยางไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับพื้นที่แปลงทดลองและงานวิจัยและการจัดเก็บข้อมูล
๘. ผลผลิตยางไม่สม่ำเสมอ ซึ่งบางวันฝนตก หรือ ในช่วงของยางผลัดใบ และแตกใบอ่อน ขึ้นอยู่กับฤดูกาล

TOWS Matrix การจับคู่ระหว่างปัจจัยภายนอก (External Factors) กับปัจจัยภายใน (Internal Factors) ที่ได้จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis

เทคนิคการจัดคู่ ที่ใช้ในการสร้างกลยุทธ์ทางเลือก ระหว่างปัจจัย จุดแข็งและโอกาส จุดแข็งและอุปสรรค จุดอ่อนและโอกาส จุดอ่อนและอุปสรรค ใน SWOT Matrix โดยการจัดกลุ่มเพื่อ เป็นทางเลือก

จุดแข็งและโอกาส (SO)

๑. มีหน่วยงานที่ผลิตกิ่งตายเป็นกระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ และเงินทุนหมุนเวียนอย่างพารา ก็มีแปลงกิ่งตายเป็นพันธุ์ดีหลายสายพันธุ์ เป็นฐานพันธุ์กรรมใช้สำหรับปรับปรุงในอนาคต ซึ่งเกษตรกรและผู้ประกอบการยาง สามารถเลือกใช้พันธุ์ยางดีได้หลากหลาย หากพบว่า พันธุ์ยางที่เคยปลูก เริ่มไม่ต้านทานโรคอุบัติใหม่

๒. เกษตรกรมีความเชื่อถือในด้านคุณภาพกิ่งยางพันธุ์ดี เพราะพันธุ์ยางดีทุกสายพันธุ์ได้รับการรับรองจากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพันธุ์ยาง ของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรมั่นใจในความถูกต้องตรงตามสายพันธุ์และน่าเชื่อถือ

๓. ราคากิ่งยางพันธุ์ดี ต่ำกว่าราคาของเอกชน เพราะเป็นราคาที่ถูกกำหนด โดยให้เป็นไปตามประกาศของกรมวิชาการเกษตร คือ ราคา ๓ บาท/กิ่ง

๔. มีแปลงยางกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาค ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเกษตรกร เป็นแหล่งศึกษา เรียนรู้ การปลูกสร้างสวนยางที่ถูกต้อง ตามหลักวิชาการ และ เงินทุนหมุนเวียนอย่างพาราก็มีกิ่งตายเป็นพันธุ์ดี ครบทุกสายพันธุ์ สามารถผลิตและจำหน่ายได้ ถ้าเกษตรกรมีความต้องการที่นอกเหนือจากพันธุ์ยางที่นิยมปลูกกัน ในแต่ละพื้นที่ของภูมิภาคนั้นๆ

๕. เป็นแหล่งศึกษาเพื่อแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรในพื้นที่ เนื่องจากแปลงกรีดยางในแต่ละภูมิภาคมีปัญหาไม่เหมือนกัน

๖. การผลิตยางแผ่นดิบถูกต้องตรงตามหลักวิชาการ ตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด ยางแผ่นดิบที่ผลิตจากงานเงินทุนหมุนเวียนอย่างพารา เป็นยางแผ่นชั้นดี มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของตลาด

๗. เป็นแหล่งศึกษาศึกษาเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่ให้กับเกษตรกร เนื่องจากมีแปลงยางกรีดยางกระจายอยู่ทั่วประเทศ เพราะปัญหาในแต่ละภูมิภาคไม่เหมือนกัน

จุดแข็งและอุปสรรค (ST)

๑. สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรด้านกิ่งยางพันธุ์ดี ได้ทุกสายพันธุ์อย่างทั่วถึง แต่ นโยบายภาครัฐ ต้องการลดพื้นที่ปลูกยาง และประกอบ ราคาขายผันผวน จึงมีผลทำให้ความต้องการกิ่งตายเป็นลดลง เงินทุนหมุนเวียนอย่างพารา มีปริมาณการขายกิ่งตายเป็นได้น้อยลง

๒. มีหน่วยงานที่ผลิตกิ่งยางพันธุ์ดี กระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ แต่การประชาสัมพันธ์ ด้านการผลิตกิ่งตายเป็นพันธุ์ยางในแต่ละพื้นที่ไม่ต่อเนื่องกัน เพราะหน่วยงานบางหน่วยงานที่มีเงินทุนหมุนเวียนอย่างพาราสังกัดอยู่มีการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน

๓. มีแปลงยางกระจายทั่วประเทศ ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเกษตรกรเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้การปลูกสร้างสวนยางที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ แต่การประชาสัมพันธ์ ด้านการผลิตและการจำหน่ายกิ่งตายเป็นในแต่ละพื้นที่ไม่ต่อเนื่องกันเพราะหน่วยงานบางหน่วยงานที่มีเงินทุนหมุนเวียนอย่างสังกัดอยู่มีการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน

๔. การผลิตยางแผ่นดิบถูกต้องตรงตามหลักวิชาการตามที่กรมวิชาการกำหนดแต่ราคาซื้อขายยางแผ่นดิบและยางชนิดอื่นๆตกต่ำไม่แน่นอน เป็นไปตามสถานการณ์ของตลาด

๕. การผลิตยางแผ่นดิบถูกต้องตรงตามหลักวิชาการตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด แต่พื้นที่ที่มีเงินทุนหมุนเวียนสังกัดอยู่บางแห่งขาดแคลนแรงงานกรีดยาง

๖. การผลิตยางแผ่นดิบถูกต้องตรงตามหลักวิชาการ ตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด แต่ ผลผลิตไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับพื้นที่แปลงทดลองและงานวิจัยและการจัดเก็บข้อมูล

๗. การผลิตยางแผ่นดิบถูกต้องตรงตามหลักวิชาการตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด แต่ผลผลิตไม่สม่ำเสมอ ซึ่งบางวันฝนตกหรือในช่วงของยางผลัดใบและแตกใบอ่อนขึ้นอยู่กับฤดูกาล

จุดอ่อนและโอกาส (WO)

๑. หน่วยงานที่มีเงินทุนหมุนเวียนยางพารา จะปฏิบัติงานในเวลาราชการเท่านั้น ซึ่งเป็นข้อจำกัดของเกษตรกร เพราะความต้องการของเกษตรกร ไม่ได้จำกัดเฉพาะเวลาราชการ แม้เงินลงทุนหมุนเวียนยางพารา จะมีกึ่งพันธุ์ยางดี ที่มีราคาสูงกว่าเอกชน เพราะเป็นราคาที่ถูกลงโดยให้เป็นไปตามประกาศของกรมวิชาการเกษตร คือ ราคา ๓ บาท/กึ่ง

๒. มีการผลิตกึ่งยางพันธุ์ยางดีไว้หลายพันธุ์ แต่จำหน่ายได้เพียงพันธุ์ที่เป็นความต้องการของเกษตรกร ส่วนพันธุ์ที่เหลือยังมีความจำเป็นต้องอนุรักษ์เพื่อใช้เป็นฐานพันธุ์กรรม ทำให้ต้นทุนในการดูแลรักษาสูง พันธุ์ยางดีทุกสายพันธุ์ได้รับการรับรองจากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพันธุ์ยางของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรมั่นใจในความถูกต้องตรงตามพันธุ์และน่าเชื่อถือ

๓. ต้นทุนการผลิตกึ่งตายสูง แต่ราคาขายกึ่งตาย มีราคาสูงกว่าเอกชน เพราะเป็นราคาที่ถูกลงโดยให้เป็นไปตามประกาศของกรมวิชาการเกษตร คือ ราคา ๓ บาท/กึ่ง

๔. เงินลงทุนหมุนเวียนยางพาราไม่สามารถกำหนดราคาขายผลผลิตยางเองได้ เพราะราคาขาย ขึ้น - ลงตามสภาวะตลาด ซึ่งยางแผ่นดิบที่ผลิตจากงานเงินทุนหมุนเวียนยางพารา เป็นยางแผ่นดิบดี มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด

๕. ค่าจ้างแรงงานที่กำหนดไว้มีผลทำให้ขาดแคลนแรงงานด้านการกรีดยาง เนื่องจากค่าแรงถูก ยางแผ่นดิบที่ผลิตจากงานเงินทุนหมุนเวียนยางพาราเป็นยางแผ่นดิบดี มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด

๖. ต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบสูง ซึ่งยางแผ่นดิบที่ผลิตจากงานเงินทุนหมุนเวียนยางพาราเป็นยางแผ่นดิบดี มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด

จุดอ่อนและอุปสรรค (WT)

๑. การบริหารจัดการอยู่ภายใต้เงื่อนไข กฏระเบียบ ข้อบังคับ ของทางราชการ และ นโยบายของภาครัฐ ต้องการที่จะลดพื้นที่ปลูกยาง ประกอบกับ ราคาขายผันผวน จึงมีปริมาณการขายกึ่งตายลดลง ตามไปด้วย

๒. ต้นทุนการผลิตกึ่งตายสูง แต่ราคาขายกึ่งตาย ขึ้นอยู่กับระเบียบราชการ และเป็นการกำหนดราคาตามประกาศ ของกรมวิชาการเกษตร เท่านั้น

๓. ต้นทุนการผลิตกึ่งตายสูง เนื่องจาก ราคาวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ปุ๋ย และสารเคมี ยา กำจัดศัตรูพืช ที่ใช้ผลิตกึ่งตายราคาสูงขึ้น ยิ่งส่งผลทำให้ต้นทุนสูงยิ่งขึ้นไปอีก

๔. ต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบสูง ราคาซื้อขายยางแผ่นดิบและยางชนิดอื่นๆตกต่ำไม่แน่นอนเป็นไปตามสถานการณ์ของตลาด

๕. พันธุ์ยางที่ปลูกในแปลงกรีด ถูกกำหนดโดยงานทดลอง ผลผลิตจึงมีความผันแปรตามไปด้วย แตกต่างจากสวนยางของเอกชนที่ปลูกเฉพาะพันธุ์ยางที่ให้ผลผลิตดี ผลผลิตยังไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับพื้นที่แปลงทดลองและงานวิจัยและการจัดเก็บข้อมูล

๖. ค่าแรงงานที่กำหนดไว้มีผลทำให้ขาดแคลนแรงงานด้านการกรีด เนื่องจากค่าแรงถูก พื้นที่ที่มีงานเงินทุนหมุนเวียนยางพาราสังกัดอยู่บางแห่งขาดแคลนแรงงานกรีด

๗. การบริหารจัดการอยู่ภายใต้เงื่อนไข กฎระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ ผลผลิตยังไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับพื้นที่แปลงทดลองและงานวิจัยและการจัดเก็บข้อมูล

TOWS Matrix จะเป็นการสร้างมาตรการใหม่จากสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis โดยสรุปแล้ว สามารถสร้างผลสำเร็จและก่อเกิดผลสัมฤทธิ์ของงานได้สูงสุดขององค์กร ตามเป้าประสงค์หลัก ของเงินทุนหมุนเวียนยางพาราที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย ๔ ด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านที่ ๑. ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิตกิ่งตายาง การผลิตยางแผ่นดิบและยางชนิดอื่นๆ

S๑O๑ = มีหน่วยงานที่ผลิตกิ่งตายางกระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ ซึ่งเงินทุนหมุนเวียนยางพาราก็มีแปลงกิ่งตายางพันธุ์ดีหลายสายพันธุ์ เป็นฐานพันธุ์กรรมใช้สำหรับปรับปรุงในอนาคต ซึ่งเกษตรกรและผู้ประกอบยาง สามารถใช้พันธุ์ยางดีได้หลากหลาย หากพบว่า พันธุ์ยางที่เคยปลูก เริ่มไม่ต้านทานโรคอุบัติใหม่

S๕O๒ = เกษตรกรมีความเชื่อถือในด้านคุณภาพกิ่งยางพันธุ์ดี เพราะพันธุ์ยางดีทุกสายพันธุ์ได้รับการรับรองจากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสายพันธุ์ ของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรมั่นใจในความถูกต้องตรงตามสายพันธุ์และน่าเชื่อถือ

S๔O๗ = การผลิตยางแผ่นดิบถูกต้องตรงตามหลักวิชาการตามที่กรมวิชาการกำหนด โดยยางแผ่นดิบที่ผลิตจากเงินทุนหมุนเวียนยางพารา เป็นยางแผ่นชั้นดี มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด

S๑๐O๕ = เป็นแหล่งศึกษาเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่ให้กับเกษตรกร เนื่องจากมีแปลงกรีดยางกระจายอยู่ทั่วประเทศ เพราะปัญหาแต่ละภูมิภาคไม่เหมือนกัน เงินทุนหมุนเวียนยางพารา มีแหล่งศึกษาและพื้นที่ในการสนับสนุนงานวิจัย เพื่อแก้ปัญหาให้เกษตรกรในพื้นที่

ด้านที่ ๒. ด้านขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการผลิตยางและการให้บริการกับเกษตรกร

(ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)

S๒O๒ = สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรด้านกิ่งพันธุ์ยางดีได้ทุกสายพันธุ์ทั่วถึง เพราะมีแปลงกิ่งตายางพันธุ์ดีหลากหลายสายพันธุ์เป็นฐานพันธุ์กรรมใช้สำหรับปรับปรุงพันธุ์ในอนาคต ซึ่งเกษตรกรและผู้ประกอบการยาง สามารถเลือกพันธุ์ยางดีได้หลากหลาย หากพบว่า พันธุ์ยางที่เคยปลูก เริ่มไม่ต้านทานโรคอุบัติใหม่

S๗O๔ = มีแปลงยางกระจายทั่วประเทศ ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเกษตรกรเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้การปลูกสร้างสวนยางที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีกิ่งตายางพันธุ์ยางดี ครบทุกสายพันธุ์สามารถผลิตและจำหน่ายได้ ถ้าเกษตรกรมีความต้องการที่นอกเหนือจากพันธุ์ยางที่นิยมปลูกกัน ในแต่ละพื้นที่ของภูมิกษณนั้นๆ

ด้านที่ ๓. ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

S๖O๔ = มีเจ้าหน้าที่ที่ให้คำแนะนำ และให้ความรู้แก่เกษตรกร ที่เข้ามาปรึกษาเกี่ยวกับการปลูกยาง เพราะเงินทุนหมุนเวียนยางพารา มีกึ่งตายงพันธุ์ดี ครบทุกสายพันธุ์ สามารถผลิตและจำหน่ายได้ ถ้าเกษตรกรมีตามต้องการที่เหนือจาก พันธุ์ยางที่นิยมปลูกกัน ในแต่ละพื้นที่ของภูมิภาคนั้นๆ

S๑๐O๒ = เงินทุนหมุนเวียนยางพารา เป็นแหล่งศึกษาเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่ให้กับเกษตรกร เนื่องจาก มีแปลงกรีดยางกระจายอยู่ทั่วประเทศเพราะปัญหาแต่ละภูมิภาคไม่เหมือนกัน พันธุ์ยางดีทุกสายพันธุ์ได้รับการรับรองจากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพันธุ์ยางของกรมวิชาการเกษตรทำให้เกษตรกรมั่นใจในความถูกต้องตามพันธุ์และน่าเชื่อถือ

ด้านที่ ๔. ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกึ่งตายง และเพิ่มผลผลิตที่ได้จากการผลิตยาง

W๕T๑ = ต้นทุนการผลิตกึ่งตายงและผลิตยางแผ่นดิบสูง เนื่องจากวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ปุ๋ย และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ใช้ผลิตกึ่งตายงและการผลิตยางแผ่นดิบและยางชนิดอื่น ๆ มีราคาสูงขึ้น

บทที่ ๓

แผนปฏิบัติการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ระยะยาว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)

วิสัยทัศน์

เงินทุนหมุนเวียนยางพารา เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตยางพันธุ์ดี มีมาตรฐาน ถูกต้อง ตรงสายพันธุ์ ซึ่งได้รับการรับรองยางพันธุ์ดี จากกรมวิชาการเกษตร เพื่อจำหน่ายให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการยาง

พันธกิจ

๑. เป็นแหล่งขยายและกระจายพันธุ์ยางพันธุ์ดีตามคำแนะนำพันธุ์ยางดี ไปสู่เกษตรกรชาวสวนยาง และแปลงขยายพันธุ์ยางของเอกชน โดยเน้นความถูกต้อง ตรงพันธุ์ รวมทั้งเป็นแหล่งสำรองกิ่งตางพันธุ์ดี กรณีแปลงขยายพันธุ์ของเอกชนขาดแคลน หรือ มีราคาแพง

๒. สนับสนุนงานค้นคว้าทดลอง และงานวิจัยเกี่ยวกับยางพารา ของกองการยาง รวมทั้งด้านการผลิตยางพารา การสั่งซื้อ และการจัดจำหน่ายกิ่งตางพันธุ์ดีที่ตรงตามหลักวิชาการ และการใช้เทคโนโลยีการผลิตยางแผ่นดิบและยางชนิดอื่นๆ ที่เหมาะสม รวมถึง แนะนำพันธุ์ยางดีที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศในแต่ละภูมิภาคของประเทศ ให้กับเกษตรกร

๓. ใช้ประโยชน์จากต้นยางที่เสร็จสิ้นจากงานค้นคว้าวิจัยโดยการกรีด หรือการใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด ที่เกี่ยวกับผลผลิตยาง เพื่อนำมาจำหน่ายและเป็นรายได้ คืนกลับสู่เงินทุนหมุนเวียนยางพารา เพื่อนำมาสนับสนุนและส่งเสริมภารกิจต่างๆ ข้างต้นต่อไป

๔. จำหน่ายเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนสารกำจัดศัตรูพืช และอื่นๆ ให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ในราคาย่อมเยา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้ชาวสวนยางปลูกยางพันธุ์ดี และปลูกพืชแซมกับยาง ตลอดจนทำยางแผ่นและยางอื่นๆ

๒. เพื่อการค้นคว้าทดลองและวิจัยเกี่ยวกับยางพาราให้เป็นไปตามหลักวิชาการ และการค้นคว้าทดลองอื่นใดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งการผลิตและจำหน่ายยาง พันธุ์ยาง ยางชนิดต่างๆ หรือผลผลิตที่ได้มาจากการค้นคว้าทดลองและการวิจัยนั้น

๓. เพื่อจำหน่ายเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และอื่นๆ ให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางในราคาย่อมเยา

นโยบาย/เป้าประสงค์

๑. เป็นแหล่งผลิตกิ่งตางพันธุ์ดีที่ได้มาตรฐานและตรงตามพันธุ์และได้รับการตรวจสอบพันธุ์ยางดี จากกรมวิชาการเกษตร

๒. จำหน่ายกิ่งตางได้อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของเป้าหมายการผลิต ในแต่ละปี

๓. การผลิตกิ่งพันธุ์ยางพันธุ์ดี ไม่น้อยกว่า ๔๐๐,๐๐๐ กิ่ง/ปี

๔. เพิ่มคุณภาพยางพารา และเพิ่มมูลค่ายางแผ่นดิบ และยางชนิดอื่นๆ

ผลผลิต (Output)

๑. ผลิตกิ่งตายเป็นพันธุ์ดี มีคุณภาพ ได้รับการรับรองสายพันธุ์อย่าง ที่ถูกต้องจากกรมวิชาการเกษตร และจำหน่ายให้กับเกษตรกรในราคาย่อมเยา
๒. ผลิตยางแผ่นดิบ ที่มีคุณภาพดี มีมาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาด

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. เกษตรกรได้กิ่งพันธุ์ยางดี มีคุณภาพ ตรงตามสายพันธุ์ โดยมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสายพันธุ์จากกรมวิชาการเกษตร
๒. การผลิตกิ่งพันธุ์ยางดี ที่มีไว้จัดจำหน่าย สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการยาง ได้ตลอดทั้งปี
๓. ราคาของกิ่งตายเป็นพันธุ์ดีที่จำหน่ายให้กับเกษตรกร เป็นราคาที่ถูกลงกว่าที่กำหนดไว้ โดยให้เป็นไปตามประกาศของกรมวิชาการเกษตร คือ ๓ บาท/กิ่ง เพื่อช่วยลดต้นทุนการปลูกยางให้กับเกษตรกร
๔. โรงงานที่ผลิตยางแผ่นดิบของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรในด้านการผลิตยางแผ่นดิบชั้นดี มีคุณภาพ ตรงตามหลักวิชาการ

แผนปฏิบัติการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา สามารถกำหนดแผนในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตรงตามวัตถุประสงค์ของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ได้ทั้งหมด ๔ ด้าน โดยมีกลยุทธ์ เป้าหมาย พร้อมตัวชี้วัด ดังนี้

ด้านที่ ๑ : ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกิ่งตายเป็นและการผลิตยางแผ่นดิบ และยางชนิดอื่นๆ

กลยุทธ์ ๓ กลยุทธ์

๑. การลดต้นทุนการผลิตกิ่งตายเป็นและการผลิตยาง
๒. การผลิตกิ่งตายเป็นที่ตรงตามความต้องการของเกษตรกร
๓. การผลิตยางแผ่นดิบและยางชนิดอื่นๆให้ได้มาตรฐาน

ด้านที่ ๒ : ด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการผลิตยาง และการให้บริการกับเกษตรกร(ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)

กลยุทธ์ ๒ กลยุทธ์

๑. การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการผลิตยาง
๒. การพัฒนาระบบการให้บริการกับเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการยาง

ด้านที่ ๓ : ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ**กลยุทธ์ ๓ กลยุทธ์**

๑. การพัฒนา/ปรับปรุงกลไกในการบริหารงานเงินทุนหมุนเวียนอย่างพารา เพื่อขับเคลื่อนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ
๒. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนอย่างพารา
๓. การบริหารทรัพยากรบุคคลให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองนโยบายและแผนปฏิบัติการระยะยาว (๕ ปี) ของเงินทุนหมุนเวียนอย่างพาราได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ ๔ : ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกิ่งตางาย และเพิ่มผลผลิตที่ได้จากยาง**กลยุทธ์ ๒ กลยุทธ์**

๑. สนับสนุนและส่งเสริมงานการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพผลิตกิ่งตางาย
๒. สนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในเพื่อเพิ่มผลผลิตยางแผ่นดิบ และยางชนิดอื่นๆ

ด้านที่ ๑ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกิ่งตಾಯางและการผลิตยาง

กลยุทธ์	แนวทาง/มาตรการ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
กลยุทธ์ที่ ๑ การลดต้นทุนการผลิตกิ่งตಾಯางและการผลิตยาง	การลดต้นทุนการผลิตกิ่งตಾಯาง ๑. กำหนดแนวทางการลดต้นทุนการผลิตกิ่งตಾಯางพันธุ์ดี ๒. กำหนดแนวทางเพิ่มปริมาณจำหน่ายกิ่งตಾಯางพันธุ์ดี	การลดต้นทุนการผลิตกิ่งตಾಯาง ๑. ลดค่าใช้จ่ายในการผลิตกิ่งตಾಯางพันธุ์ดี ร้อยละ ๕ ๒. เพิ่มปริมาณจำหน่ายกิ่งตಾಯางพันธุ์ดี ร้อยละ ๕	ต้นทุนการผลิตกิ่งพันธุ์ยาง/ไร่
	การลดต้นทุนการผลิตยาง กำหนดแนวทางปรับระบบการกรีดยาง และขนาดของแปลงกรีดยางให้เหมาะสม และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	การลดต้นทุนการผลิตยาง ปรับเพิ่มจำนวนต้นกรีดยางต่อแรงงาน ๑ คน โดยปรับต้นกรีดยางเพิ่มขึ้น จากจำนวนต้นกรีดยางเดิม*ของทุกแห่ง เริ่มต้นตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙	ต้นทุนขาย/รายได้จากการขายพันธุ์ยางและยางชนิดอื่นๆ
	* เนื่องจากพื้นที่กรีดยางบางแห่งเป็นพื้นที่ลาดชัน และมีต้นยางบางต้นตาย จึงทำให้จำนวนต้นกรีดยางมีความแตกต่างจากพื้นที่ราบ (เพิ่มจำนวนต้นกรีดยางขึ้นจากเดิม ๕๐๐ ต้น/คน/วัน เป็น ๕๕๐ ต้น/คน/วัน)		
กลยุทธ์ที่ ๒ การผลิตกิ่งตಾಯางพันธุ์ดีตรงตามความต้องการของเกษตรกรยาง	กำหนดแนวทางผลิตพันธุ์ยางพาราให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกรในแต่ละพื้นที่	ผลิตพันธุ์ยางให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกร ในแต่ละพื้นที่ ภายในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙	ระดับความสำเร็จของการทำแปลงผลิตพันธุ์ยางพาราที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร ปีละ ๑ แห่ง
กลยุทธ์ที่ ๓ การผลิตยางแผ่นดิบและยางชนิดอื่นๆ ให้ได้ตามมาตรฐาน	๑. จัดทำระบบ ๕ ส ในโรงงานการผลิตยางเพื่อลดการสูญเสียและลดสิ่งปนเปื้อนในน้ำยางที่เกิดขึ้นในระหว่างการรวบรวมน้ำยางสด และการทำยางแผ่นดิบ	๑. สามารถจัดทำระบบ ๕ ส ในโรงงานการผลิตยางได้สำเร็จ เพิ่มขึ้น ๑ แห่ง /ปี เริ่มต้นตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙	ระดับความสำเร็จของการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการระยะยาว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) เริ่มต้นตั้งแต่ ปี ๒๕๖๕
	๒. ผลิตยางแผ่นดิบชนิดดีเพิ่มขึ้น และลดสัดส่วนเศษยางให้น้อยลง	๒. สามารถผลิตยางแผ่นดิบชนิดดีเพิ่มขึ้น และมีสัดส่วนเศษยางให้น้อยลง	
	๓. สำรวจโรงงาน เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ใช้ผลิตยางแผ่นดิบ เพื่อที่จะปรับปรุงให้เป็นมาตรฐาน	๓. มีจำนวนโรงงานที่ ปรับปรุงเครื่องจักร และอุปกรณ์ ที่ใช้ผลิตยางแผ่นดิบเพิ่มขึ้น ๑ แห่ง/ปี	
	๔. เพิ่มพื้นที่แปลงกิ่งตಾಯาง หรือแปลงกรีดยางของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา	๔. เพิ่มหน่วยงานภายนอกที่มีพื้นที่แปลงกิ่งตಾಯาง หรือแปลงกรีดยางเข้ามาภายใต้สังกัดเงินทุนหมุนเวียนยางพาราอย่างน้อย ๓ หน่วยงาน ภายในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙	

ด้านที่ ๒ ด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการผลิตยาง และการให้บริการกับเกษตรกร
(ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)

กลยุทธ์	แนวทาง/มาตรการ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการผลิตยาง	๑. ปรับเปลี่ยนพันธุ์ยางที่มีความต้องการน้อยให้เป็นยางพันธุ์ดีตามประกาศของกรมวิชาการเกษตร เพื่อรองรับความต้องการได้อย่างเพียงพอ	๑. พันธุ์ยางที่มีความต้องการน้อยมีปริมาณลดลง และปรับเปลี่ยนเปลี่ยนเป็นยางพันธุ์ดี (จำนวน ๑๖,๗๔๗ ตัน) ภายในปี ๒๕๖๗ - ๒๕๖๙	๑. ความสำเร็จของการขยายยางพันธุ์ดี ทุกปี เริ่มต้นตั้งแต่ปี ๒๕๖๕
	๒. ปรับเปลี่ยนต้นตอกิ่งตางพันธุ์ยางที่อายุมากกว่า ๑๕ ปี เพื่อให้ได้ต้นยางที่สามารถผลิตกิ่งตางที่มีคุณภาพดีสู่เกษตรกรและผู้ให้บริการต่อไป	๒. ปรับเปลี่ยนต้นตอกิ่งตางยางที่อายุมากกว่า ๑๕ ปีได้ (จำนวน ๓๒,๐๐๐ ตัน) ภายในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙	๒. ความสำเร็จของการปรับเปลี่ยนต้นตอกิ่งตางพันธุ์ยางที่มีอายุมากกว่า ๑๕ ปี ทุกปี เริ่มต้นตั้งแต่ปี ๒๕๖๕
	๓. มีการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารข้อมูลด้านการผลิต การจัดจำหน่าย และราคาของยางพันธุ์ดีให้เกษตรกรทราบ และสร้างระบบการสั่งซื้อล่วงหน้า (การประชาสัมพันธ์ ผ่านระบบโซเชียลเน็ตเวิร์ก และ ป้ายประชาสัมพันธ์หน้าหน่วยงาน เป็นต้น)	๓. มีเกษตรกรที่ทราบการจัดจำหน่ายพันธุ์ยาง และราคาของยางพันธุ์ดี และมีปริมาณการสั่งซื้อกิ่งตางยางกับหน่วยงานเพิ่มมากขึ้น	๓. ผลสำเร็จในการประชาสัมพันธ์ ผ่านระบบโซเชียลเน็ตเวิร์ก และ ป้ายประชาสัมพันธ์หน้าหน่วยงาน ทุกปี เริ่มต้นตั้งแต่ปี ๒๕๖๕
กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนากระบวนการให้บริการเกษตรกรชาวสวนยาง	๑. จัดทำแผนและดำเนินการตามแผนปรับปรุงคุณภาพการให้บริการเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร	๑. ปรับปรุงและจัดทำแผนการให้บริการที่ดี ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการกิ่งยางพันธุ์ดี ให้กับเกษตรกร ภายในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙	๑. ผลสำเร็จของการจัดทำแผนการให้บริการที่ และสอดคล้องกับความต้องการกิ่งยางพันธุ์ดีให้กับเกษตรกร ของทุกปี เริ่มต้นตั้งแต่ปี ๒๕๖๕
	๒. จัดทำระบบการให้ข่าวสารข้อมูลและสถานที่จำหน่ายกิ่งตางทางเว็บไซต์	๒. จัดทำระบบการแจ้งข้อมูลข่าวสาร ในการจำหน่ายกิ่งตางให้เป็นปัจจุบันทุกปี	การพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประเมินผลลัพธ์ และผลกระทบของทุนหมุนเวียน ของทุกปี
	๓. แจ้งข้อมูลข่าวสารและระเบียบการสั่งจองกิ่งตางล่วงหน้าให้เกษตรกรทราบ อาทิเช่น จัดเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เป็นผู้ทำการประชาสัมพันธ์	๓. มีช่องทางสำหรับแจ้งข้อมูลข่าวสารและระเบียบการสั่งจองกิ่งตางล่วงหน้าให้เกษตรกรทราบ	
	๔. ศึกษากระบวนการให้บริการที่สร้างความพึงพอใจ เช่น ให้บริการเกษตรกรผ่านระบบโซเชียลเน็ตเวิร์ก เป็นต้น	๔. ได้แนวทางในการให้บริการ และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ให้บริการ	

ด้านที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์	แนวทาง/มาตรการ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนา/ปรับปรุง กลไกในการบริหารงาน เงินทุนฯ เพื่อขับเคลื่อน การทำงานให้มี ประสิทธิภาพ	๑. จัดทำและทบทวนคู่มือบริหารความเสี่ยง และแผนบริหารความเสี่ยงประจำปีของ เงินทุนหมุนเวียนยางพารา เสนอต่อ คณะกรรมการ บริหารเงินทุนหมุนเวียนฯ เพื่อพิจารณาขอความเห็นชอบ	๑. ได้คู่มือบริหารความเสี่ยง และ แผนบริหารความเสี่ยงประจำปี ของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา และได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการ บริหารเงินทุน หมุนเวียนฯ	เกณฑ์ระดับความสำเร็จ ใน การเพิ่มประสิทธิภาพด้านการ บริหารความเสี่ยงและควบคุม ภายใน ทุกปี
	๒. ปรับปรุงพัฒนาด้านกฎระเบียบ หลักเกณฑ์ แนวทาง หรือวิธีการในการทำงาน ให้มีความคล่องตัว	๒. ได้กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการที่พัฒนาแล้วในการทำงานให้ มีความคล่องตัว	
กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาระบบ สารสนเทศเพื่อการ บริหารจัดการเงินทุน หมุนเวียนยางพารา	๑. จัดทำ/ทบทวนแผนแม่บทสารสนเทศที่ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระยะยาว (๕ ปี) ของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา	๑. ได้แผนแม่บทสารสนเทศที่ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระยะ ยาว (๕ ปี) ของเงินทุนหมุนเวียน ยางพารา	แผนทบทวนการบริหารจัดการ สารสนเทศและดิจิทัล ของทุกปี
	๒. พัฒนาระบบการบริหารจัดการ สารสนเทศที่สนับสนุนการตัดสินใจผู้บริหาร (EIS/MIS)	๒. มีระบบสารสนเทศที่สามารถ สนับสนุนการตัดสินใจผู้บริหาร	
	๓. ระบบสารสนเทศผู้ให้บริการภายในทุน หมุนเวียน (ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค) โดยกำหนดให้มีการจัดทำแผนงานด้านการ รับ - ส่งข้อมูลข่าวสารด้านการแจ้งพื้นที่ แปลงกรีดยาง - แปลงกิ่งตายเป็นพื้นที่ขอ โค่นยางผ่านระบบเว็บไซต์ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว	๓. มีระบบการรับ - ส่งข้อมูลด้าน พื้นที่แปลงกรีดยาง - แปลงกิ่งตายเป็น การขอโค่นต้นยางผ่านระบบ เว็บไซต์	

ด้านที่ ๔ ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกิ่งต้ายาง และ เพิ่มผลผลิตที่ได้จากยาง

กลยุทธ์	แนวทาง/มาตรการ	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
กลยุทธ์ที่ ๑ สนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกิ่งต้ายาง	ศึกษาความต้องการ การใช้กิ่งต้ายาง พันธุ์ดีของเกษตรกร เพื่อนำไปขยายในแปลงขยายพันธุ์ยาง เพื่อบริการเกษตรกรให้ได้รับพันธุ์ยางคุณภาพดี	๑. ได้แนวทางในการเพิ่มปริมาณการจำหน่ายกิ่งต้ายางพันธุ์ดี ให้กับเกษตรกรมากขึ้น	ดำเนินการได้ ๑ กิจกรรมภายในปี ๒๕๖๗
	ศึกษาแนวทางในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และวิธีการที่ทันสมัย ในการผลิตกิ่งต้ายาง	๒. ได้แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกิ่งต้ายางที่ทันสมัย ดำเนินการได้ ๑ โครงการ ภายในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙	ดำเนินการได้ ๑ กิจกรรมภายในปี ๒๕๖๗
กลยุทธ์ที่ ๒ สนับสนุนและส่งเสริมแนวทางการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตที่ได้จากยาง	ศึกษาแนวทางในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพที่ได้จากยาง	ได้แนวทางในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพที่ได้จากยาง ๑ โครงการ ภายในปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙	เทคนิค หรือ เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพที่ได้จากยาง ๑ แห่ง ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

แผนภูมิแสดงความสำเร็จแผนปฏิบัติการเงินหมุนเวียนยาวภาาระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)

vision

สนับสนุนและส่งเสริมการผลิตยางพันธุ์ดี มีมาตรฐาน ถูกต้อง ตรงสายพันธุ์ ได้รับการรับรองอย่างพันธุ์ดี จากกรมวิชาการเกษตร เพื่อจำหน่ายให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการยาง

แผนปฏิบัติการ ๕ ปี

๑. พัฒนาระบบผลิตเมล็ดพันธุ์ยางพันธุ์ดี
จากศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ยางพันธุ์ดี
ฉบับและนำต่อเกษตรกร

๒. ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ยางพันธุ์ดี
จากศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ยางพันธุ์ดี
ให้กับเกษตรกรยางพันธุ์ดี (ผู้ปลูกยาง)

๓. ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ยางพันธุ์ดี
จากศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ยางพันธุ์ดี

๔. ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ยางพันธุ์ดี
จากศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ยางพันธุ์ดี

วัตถุประสงค์

การควบคุมคุณภาพและการสร้างรายได้
จากเกษตรกรพันธุ์ยางและยางชนิดต่าง ๆ

การปรับเปลี่ยนพันธุ์ยางที่มีความต้องการน้อย
ให้เป็นยางพันธุ์ดี และเป็นพันธุ์ยางที่เหมาะสม
กับพื้นที่ในแต่ละภูมิภาคเพื่อจำหน่ายและให้
คำแนะนำต่อเกษตรกรได้

เป้าหมาย

๑. ด้านการเงิน
๑.๑ ต้นทุนการผลิตทั้งหมดขึ้นต่อไร่
๑.๒ ต้นทุนขายต่อไร่จากการขายพันธุ์ยางและชนิดต่าง ๆ

๒. การสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
๒.๑ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ
๒.๒ การจัดทำแผนและดำเนินการดำเนินการตามแผนปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ

๓. การปฏิบัติการ
๓.๑ การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล/กระทรวงการคลัง
๓.๑.๑ การเบิกจ่ายเงินตามแผน การเบิกจ่ายที่ได้รับอนุมัติ (นำหนักร้อยละ ๕๐)
๓.๑.๒ การรายงานการรับจ่าย และการใช้จ่ายเงินรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งเป็นรายไตรมาส (นำหนักร้อยละ ๒๐)
๓.๑.๓ ดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล/กระทรวงการคลัง (นำหนักร้อยละ ๔๐)
๓.๒ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการ ประจำปี ๒๕๖๕
๓.๓ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน
๓.๔ ความสำเร็จของการขายพันธุ์ยางพันธุ์ดี
๓.๕ ความสำเร็จของการปรับปรุงพันธุ์ยางพันธุ์ดีที่มีอายุมากกว่า ๑๕ ปี

๔. การบริหารพัฒนาทุนหมุนเวียน
๔.๑ บทบาทคณะกรรมการทุนหมุนเวียน
๔.๒ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน
๔.๓ การตรวจสอบภายใน
๔.๔ การบริหารจัดการสารสนเทศ
๔.๕ การบริหารทรัพยากรบุคคล

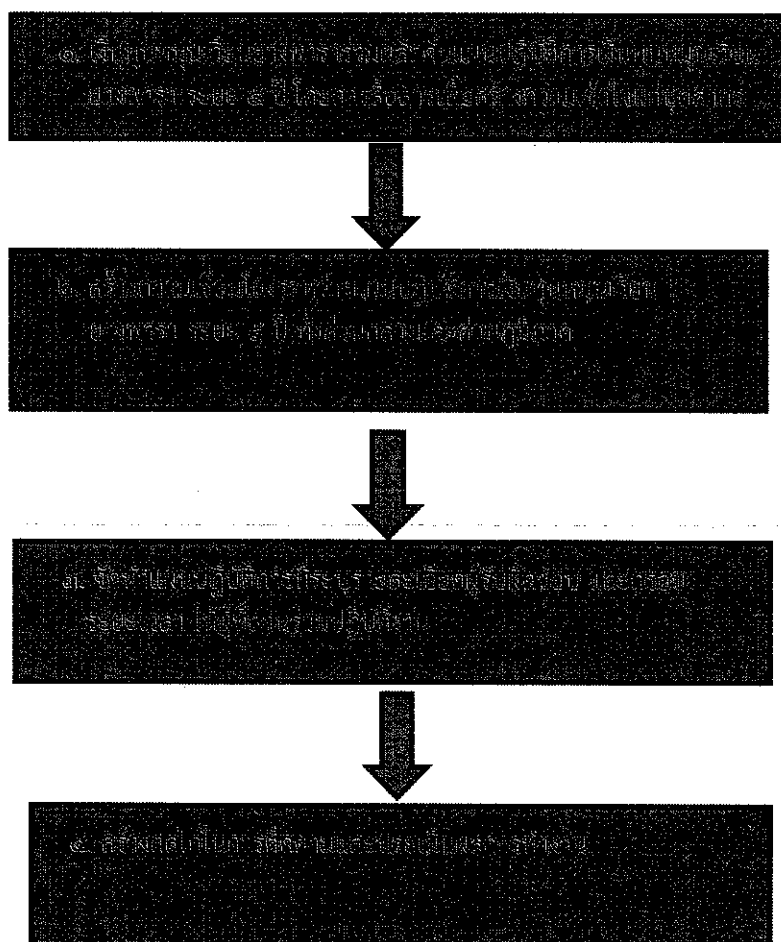
ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จ

- คณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนควรมีการกำกับและติดตามผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียนอย่างครบถ้วนทุกมิติอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอโดยเฉพาะในช่วงที่ทุนหมุนเวียนมีการเปลี่ยนแปลง
- เงินอุดหนุนดำเนินการพัฒนาทางด้านการบริหารทุนหมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ ๔

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการเงินทุนหมุนเวียนยางพาราระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)

ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการของเงินทุนหมุนเวียนยางพาราสู่การปฏิบัติมี ๔ ขั้นตอน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

คำอธิบาย

๑. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเงินทุนหมุนเวียนยางพาราทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจะต้องร่วมกันผลักดันแผนปฏิบัติการเงินทุนหมุนเวียนยางพาราระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙) โดยการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจแก่บุคลากร ในเรื่องเป้าประสงค์ กลยุทธ์ และ ตัวชี้วัด

๒. สร้างความเชื่อมโยงระหว่างแผนปฏิบัติการของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา กับแผนระดับอื่นๆ เช่น แผนบริหารทรัพยากรบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรค่าจ้างแรงงาน พื้นที่ ตามสถานการณ์ตามความเหมาะสม

๓. จัดทำแผนปฏิบัติการที่ระบุรายละเอียดผู้รับผิดชอบ และกรอบระยะเวลาอย่างชัดเจนโดยมีคณะกรรมการระดับศูนย์ในการขับเคลื่อน

๔. สร้างกลไก ในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ภาคผนวก

๑. คำสั่งคณะกรรมการบริหารบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา
๒. คำสั่ง คณะอนุกรรมการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา

ก.

ข.

คำสั่งกรมวิชาการเกษตร

ที่ ๖๙๖ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา

ตามคำสั่งกรมวิชาการเกษตร ที่ ๒๗๗๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ไว้แล้วนั้น

เนื่องจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ครบวาระการดำรงตำแหน่ง ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานและการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนยางพาราเป็นไปอย่างต่อเนื่อง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพาราขึ้นใหม่ ประกอบด้วย

๑. อธิบดีกรมวิชาการเกษตร		ประธานกรรมการ
๒. ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ		กรรมการ
๓. ผู้แทนกระทรวงการคลัง		กรรมการ
๔. ผศ.ดร. อภิชาติ ตะลุมเพรย์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์
การเงิน การคลัง	กรรมการ
๕. นายกุศล แยมสะอาด	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๖. นายวินัย สมประสงค์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเกษตร	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกองคลัง		กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการกองการยาง		กรรมการ

และเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- กำหนดนโยบาย กำกับดูแลการบริหารจัดการ และติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทุนหมุนเวียน
 - กำหนดข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ ตลอดจน การกำหนดค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ของผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้างให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนดตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๑ (๘)
 - พิจารณาอนุมัติแผนการดำเนินงานประจำปี
 - แต่งตั้งผู้บริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นางสาวเสริมสุข สลักเพชร)

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ประธานกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา

คำสั่งคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา
ที่ ๑ /๒๕๖๐
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา

ตามคำสั่งกรมวิชาการเกษตร ที่ ๒๗๗๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา
ตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้การดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนยางพาราเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์ จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย

๑. รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร (นางสาววราภรณ์ พรหมพจน์)	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการกองการยาง	อนุกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการศูนย์ควบคุมยางบุรีรัมย์	อนุกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกระบี่	อนุกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจันทบุรี	อนุกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง	อนุกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพังงา	อนุกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา	อนุกรรมการ
๙. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุราษฎร์ธานี	อนุกรรมการ
๑๑. หัวหน้างานเงินทุนหมุนเวียนยางพารา	อนุกรรมการและเลขานุการ

โดยให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- กำหนดแนวทางการผลิตยาง การขยายพันธุ์ยาง แผนงานและกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา
 - พิจารณากลับกรอง การขอตั้งประมาณการรายรับ-รายจ่าย เงินทุนหมุนเวียนยางพาราประจำปี
 - พิจารณากลับกรอง ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน แผนการปฏิบัติงาน และแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงาน
 - ให้มีอำนาจแต่งตั้งคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม
 - ดูแล และติดตามการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามตัวชี้วัดฯ และแผนการปฏิบัติงาน
 - ปฏิบัติงานอื่น ตามที่คณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารามอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายสุวิทย์ ชัยเกียรติยศ)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ประธานคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา

คำสั่งคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา
ที่ ๑๐๕ / ๒๕๖๑
เรื่อง ขอแก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา

ตามที่คณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารามีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเงินทุนหมุนเวียนยางพาราไว้แล้ว นั้น

จากการประชุมคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ วาระที่ ๔.๑ แผนยุทธศาสตร์ระยะยาว (๓ - ๕ ปี) มีมติปรับแก้ไขคำสั่งคณะกรรมการเงินทุนหมุนเวียนยางพาราให้ถูกต้อง จึงให้ยกเลิกความในข้อ ๑ ของคำสั่งคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๑. รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตรที่ได้รับมอบหมาย ประธานอนุกรรมการ”
นอกนั้นให้เป็นไปตามคำสั่งเดิม
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายสุวิทย์ ชัยเกียรติยศ)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร
ประธานคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา

คำสั่งคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา

ที่ ๑ / ๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา (เพิ่มเติม)

ตามที่คณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารามีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา และที่ ๑๐๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ขอแก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ไว้แล้ว นั้น

จากการประชุมคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ วาระที่ ๔.๑ รับทราบการพิจารณารับหน่วยงานเข้าเงินทุนหมุนเวียนยางพารา เพื่อให้ประโยชน์ รายได้จากผลผลิตแปรรูปยางที่มีอยู่ในกรมวิชาการเกษตร ตามรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการ เงินทุนหมุนเวียนยางพารา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ ในวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ วาระที่ ๕.๑ การปรับเปลี่ยนคณะอนุกรรมการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ดังนั้น เพื่อให้คณะอนุกรรมการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา มีหน่วยงานในสังกัดกองการยางทำหน้าที่ตัวแทนภาคในงานยางตามภารกิจหน้าที่ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเงินทุน หมุนเวียนยางพาราเพิ่มเติม จำนวน ๓ หน่วยงาน ดังนี้

๑. ศูนย์ควบคุมยางเชียงราย (ตัวแทนภาคเหนือ)	อนุกรรมการ
๒. ศูนย์ควบคุมยางฉะเชิงเทรา (ตัวแทนภาคตะวันออก)	อนุกรรมการ
๓. ศูนย์ควบคุมยางสงขลา (ตัวแทนภาคใต้ตอนล่าง)	อนุกรรมการ

นอกนั้นให้เป็นไปตามคำสั่งเดิม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์)

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ประธานคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา

แผนปฏิบัติการประจำปีบัญชี ๒๕๖๗

เงินทุนหมุนเวียนยางพารา

กรกฎาคม ๒๕๖๖

แผนปฏิบัติการประจำปีบัญชี ๒๕๖๗

วิสัยทัศน์

สนับสนุนการผลิตยางพันธุ์ดีและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม การแปรรูปยางตามมาตรฐาน และการเพิ่มมูลค่ายาง ตามที่กรมวิชาการเกษตรแนะนำ

พันธกิจ

๑. เป็นแหล่งขยายและกระจายพันธุ์ยางพันธุ์ดีตามคำแนะนำพันธุ์ยางดี ไปสู่เกษตรกรชาวสวนยาง และแปลงขยายพันธุ์ยางของเอกชน โดยเน้นความถูกต้อง ตรงพันธุ์ รวมทั้งเป็นแหล่งสำรองกิ่งตางพันธุ์ดี กรณีแปลงขยายพันธุ์ของเอกชนขาดแคลน หรือ มีราคาแพง
๒. สนับสนุนงานค้นคว้าทดลอง และงานวิจัยเกี่ยวกับยางพารา ของกองการยาง ทั้งด้านการผลิตยางพารา การสั่งซื้อ และการจัดจำหน่ายกิ่งตางพันธุ์ดีที่ตรงตามหลักวิชาการ และการใช้เทคโนโลยีการผลิตยางแผ่นดิบและยางชนิดอื่นๆ ที่เหมาะสม รวมถึง แนะนำพันธุ์ยางดีที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศในแต่ละภูมิภาคของประเทศ ให้กับเกษตรกร
๓. ใช้ประโยชน์จากต้นยางที่เสร็จสิ้นจากงานค้นคว้าวิจัยโดยการกรีด หรือการใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด ที่เกี่ยวกับผลผลิตยาง เพื่อนำมาจำหน่ายและเป็นรายได้ คืนกลับสู่เงินทุนหมุนเวียนยางพารา เพื่อนำมาสนับสนุนและส่งเสริมภารกิจต่างๆ ข้างต้นต่อไป
๔. จำหน่ายเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนสารกำจัดศัตรูพืช และอื่นๆ ให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง ในราคาย่อมเยา

วัตถุประสงค์ของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา

๑. เพื่อส่งเสริมให้ชาวสวนยางปลูกยางพันธุ์ดี และปลูกพืชแซมกับยาง ตลอดจนทำยางแผ่นและยางอื่นๆ
๒. เพื่อการค้นคว้าทดลองและวิจัยเกี่ยวกับยางพาราให้เป็นไปตามหลักวิชาการ และการค้นคว้าทดลองอื่นใดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งการผลิตและจำหน่ายยาง พันธุ์ยาง ยางชนิดต่างๆ หรือผลผลิตที่ได้มาจากการค้นคว้าทดลองและการวิจัยนั้น
๓. เพื่อจำหน่ายเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และอื่นๆ ให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางในราคาย่อมเยา

วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการประจำปีบัญชี ๒๕๖๗

๑. เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนปฏิบัติการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา (ระยะยาว) ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)
๒. เพื่อให้ผู้บริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา มีกรอบทิศทางในการควบคุมกำกับดูแลเงินทุนหมุนเวียนยางพารา
๓. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานได้ตามกรอบทิศทาง ที่กำหนดในแผนยุทธศาสตร์
๔. เพื่อให้องค์กรปฏิบัติงานได้อย่างมีศักยภาพและเป็นไปตามเป้าหมายสูงสุด

แผนกลยุทธ์	เป้าหมาย	กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ตัวชี้วัด	งบประมาณ	ระยะเวลาการดำเนินงานปี ๒๕๖๗												ผู้รับผิดชอบ
					ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
๒. ด้านการพัฒนาขีดความสามารถการผลิตและบริการเกษตรกรรมอย่าง																	
แผนกลยุทธ์ ๒.๑ พัฒนาด้านขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการผลิตยาง	๒.๑.๑ พันธุ์ยางที่มีความต้องการน้อยมีปริมาณลดลง และปรับเปลี่ยนเป็นยางพันธุ์ดี (จำนวนทั้งสิ้น ๑๘,๓๙๗ ต้น) เริ่มต้นตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖	- ปรับเปลี่ยนพันธุ์ยางที่มีความต้องการน้อย ให้เป็นยางพันธุ์ดี ตามประกาศของกรมวิชาการเกษตร เพื่อรองรับความต้องการของเกษตรกรได้อย่างเพียงพอ	- สามารถปรับเปลี่ยนพันธุ์ยางที่มีความต้องการน้อย ให้เป็นยางพันธุ์ดี ตามประกาศของกรมวิชาการเกษตร จำนวน ๕,๘๘๗ ต้น แล้วเสร็จภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗	๓๘๒,๕๑๐												นักวิชาการเกษตร และกลุ่มนโยบาย แผนงานและติดตาม	
	๒.๑.๒ ปรับเปลี่ยนต้นตอกิ่งตางายที่อายุมากกว่า ๑๕ ปี ได้ (จำนวน ๒๕,๐๐๐ ต้น) เริ่มต้นตั้งแต่ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๖	- ปรับเปลี่ยนต้นตอกิ่งตางายที่อายุมากกว่า ๑๕ ปี เพื่อให้ได้ต้นยางที่สามารถผลิตกิ่งตางายที่มีคุณภาพดีสู่เกษตรกร และผู้ใช้บริการต่อไป	- สามารถปรับเปลี่ยนต้นตอกิ่งตางายพันธุ์ยางที่อายุมากกว่า ๑๕ ปี จำนวน ๕,๘๐๐ ต้น แล้วเสร็จ ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗	๑๕๐,๐๐๐												นักวิชาการคอมพิวเตอร์	
	๒.๑.๓ มีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร ด้านการผลิต การจัดทำหน่วย และราคา ของยางพันธุ์ดีให้กับเกษตรกร (การประชาสัมพันธ์ผ่าน ระบบโซเชียลเน็ตเวิร์ก และป้ายประชาสัมพันธ์หน้าหน่วยงานที่มีเงินทุนหมุนเวียนทางพาราสังกัดอยู่)	- รวบรวมข้อมูล เพื่อนำมากำหนดแผนการผลิตประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับเกษตรกรในช่องทางต่างๆ เช่น ลงเว็บไซต์ และป้ายประชาสัมพันธ์หน้าหน่วยงาน ที่มีเงินทุนหมุนเวียน	- มีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร ด้านการผลิต สถานที่จัดทำหน่วย และราคา ของยางพันธุ์ดี และป้ายประชาสัมพันธ์หน้าหน่วยงานใหม่ที่จะเข้าสู่สังกัดเงินทุนฯเพิ่ม ๓ แห่ง ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗	๑๕,๐๐๐												นักวิชาการคอมพิวเตอร์	
		- จัดทำระบบการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร ด้านการผลิต การจัดทำหน่วย และราคาของยางพันธุ์ดีให้เกษตรกรได้ทราบ														นักวิชาการคอมพิวเตอร์	

โครงการยางชำถุง

๑. ชื่อโครงการ

ศึกษาความสมบูรณ์ของต้นยางชำถุงที่ได้จากการติดตาต้นเล็ก

๒. หลักการและเหตุผล

ต้นยางชำถุงเป็นวัสดุปลูกที่เกษตรกรนิยมเลือกใช้มากที่สุดในการปลูกสร้างสวนยาง เนื่องจากให้ผลสำเร็จสูง การเจริญเติบโตของต้นยางหลังจากปลูกไม่หยุดชะงัก ทำให้ต้นยางเจริญเติบโตสม่ำเสมอ ช่วยลดช่วงระยะเวลาการดูแลรักษาต้นยางอ่อนให้สั้นลง สามารถเปิดกรีตต้นยางได้เร็วกว่าการปลูกด้วยต้นตอตายาง หรือปลูกต้นกล้าแล้วติดตาในแปลง สำหรับเขตปลูกยางใหม่ที่มีช่วงฤดูแล้งนาน การปลูกด้วยต้นยางชำถุงที่ผลิตจากต้นตอตาเขียวอาจมีต้นตายเป็นจำนวนมาก เนื่องจากระบบรากต้นยางชำถุงยังไม่สมบูรณ์และไม่แข็งแรงพอ จึงหันมาผลิตต้นยางชำถุงด้วยการเพาะเมล็ดและติดตาในถุง ต้นติดตาในถุงมีระบบรากสมบูรณ์แข็งแรงมากกว่า ทำให้ต้นยางที่ปลูกลงแปลงสามารถทนแล้งได้ดี แหล่งผลิตต้นยางชำถุงที่ผลิตแบบเพาะเมล็ดและติดตาในถุงในภาคตะวันออก ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดระยอง ซึ่งปัจจุบันผู้ประกอบการนิยมการติดตาข้างต้นเล็ก โดยปลูกต้นกล้ายางที่เป็นต้นตอให้มีอายุประมาณ ๔-๕ เดือน แล้วเริ่มทยอยติดตา เมื่อติดตาสำเร็จแล้ว จะดูแลรักษาต้นยางต่อไป จนใกล้ฤดูปลูกจึงทำการตัดยอดเพื่อบังคับให้แตกตา ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้ได้ต้นยางที่ติดตาสำเร็จมากกว่าวิธีการเดิม เนื่องจากการติดตาจะทำในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ ซึ่งสภาพอากาศไม่ร้อนจัดเหมือนการติดตาแบบเดิมที่ติดตาเมื่อต้นตอมีอายุประมาณ ๘ เดือน ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน การทยอยติดตาช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานฝีมือในช่วงที่ติดตากันมาก และการติดตาทิ้งไว้เป็นเวลานาน ทำให้เนื้อเยื่อแผ่นตาและส่วนของต้นตอผสมผสานเข้ากันดี อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติยังมีเทคนิคและวิธีการดูแลที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และความสมบูรณ์ของต้นยางชำถุงที่ได้จากการติดตาต้นเล็กที่ควรมีคำแนะนำเผยแพร่ให้แก่เกษตรกร

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อศึกษาผลสำเร็จ และความสมบูรณ์ของต้นยางชำถุงที่ได้จากการติดตาต้นเล็ก
- ๓.๒ เพื่อประเมินต้นทุนการผลิตต้นยางชำถุงที่ได้จากการเพาะเมล็ดและติดตาในถุง
- ๓.๓ เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการที่สามารถนำไปแนะนำขยายผลในพื้นที่อื่น ๆ ได้

๔. เป้าหมาย

ได้ต้นแบบในการบริหารจัดการการผลิตต้นยางชำถุงแบบเพาะเมล็ดและติดตาในถุง ที่สามารถแนะนำขยายผลในพื้นที่อื่น ๆ ได้

๕. ระยะเวลาดำเนินการและสถานที่

ระยะเวลา : ตุลาคม ๒๕๖๖-กันยายน ๒๕๖๗

สถานที่ : ศูนย์ควบคุมยางอะเชิงเทรา

๖. กิจกรรมและแผนการปฏิบัติการ

๖.๑ การเตรียมส่วนของต้นตอ

๖.๑.๑ เตรียมดินบรรจุถุง ใช้ดินร่วนปนเหนียว ย่อยดินแล้วผสมปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยหินฟอสเฟต (๐-๓-๐) ประมาณ ๑๐ กรัมต่อถุง หรือประมาณ ๕ กิโลกรัมต่อดิน ๑ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งสามารถนำไปบรรจุถุงได้ประมาณ ๕๐๐ ถุง การบรรจุดินลงถุงควรอัดดินให้แน่นพอสมควร

๖.๑.๒ นำถุงดินไปจัดวางในร่องดินที่ขุดเป็นร่องลึกลงไป ๑ ใน ๓ ของความยาวถุง มีความกว้างเพียงพอสำหรับวางถุงซ้ำได้ ๒ ถุง ความยาวของแถวขึ้นอยู่กับความสะดวกในการปฏิบัติงาน และรูปร่างของพื้นที่แปลง จัดทางเดินระหว่างกลุ่มแถวแต่ละแถวให้ห่างกันประมาณ ๗๕ เซนติเมตร เพื่อสะดวกในการรดน้ำและสำรวจต้นยาง

๖.๑.๓ รดน้ำให้ดินในถุงเปียกชุ่มจนถึงก้นถุง หากดินในถุงยุบตัวลงให้เติมดินจนเต็มปากถุง แล้วรดน้ำให้ชุ่มอีกครั้งหนึ่ง

๖.๑.๔ นำเมล็ดยางสดไปเพาะในกระบะเพาะ กลบด้วยขุยมะพร้าว รดน้ำให้ชุ่มเช้า-เย็น หลังจากเพาะประมาณ ๕-๗ วัน เมล็ดยางเริ่มงอกออกมาเป็นต้นตุ้มแก จึงคัดเลือกเมล็ดยางที่งอกไปเพาะลงถุง ๆ ละ ๒-๓ เมล็ด

๖.๑.๕ รดน้ำเช้า-เย็น ให้ดินในถุงชุ่มอยู่เสมอ

๖.๑.๖ เมื่อต้นกล้าอายุ ๒ ใบ คัดเลือกต้นกล้าที่มีใบสีเขียวสด ต้นคดงอ และต้นแคระแกรนทิ้งให้เหลือต้นที่สมบูรณ์ที่สุดเพียงถุงละ ๑ ต้น ถุงซ้ำที่ไม่มีต้นสมบูรณ์ให้ทำการปลูกซ่อม

๖.๑.๗ เมื่อต้นกล้าอายุ ๑ เดือน หรือต้นกล้าที่ยังมีเมล็ดจากต้น (เมล็ดยางหลุดจากต้นกล้า) ใส่ปุ๋ยสูตร ๒๐-๑๐-๑๒ หรือ ๑๕-๑๕-๑๕ อัตราส่วน ปุ๋ย ๑ กิโลกรัมละลายในน้ำ ๒๐๐ ลิตร รดถุงละ ๖๐-๘๐ มิลลิลิตร ทุก ๑๕ วัน

๖.๒ การติดตามต้นกล้าในถุง

๖.๒.๑ เมื่อต้นกล้าอายุ ๔, ๖ และ ๘ เดือน วัดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้น ที่ระดับความสูงจากพื้นดิน ๑๐ เซนติเมตร

๖.๒.๒ ทำการติดตามต้นกล้าด้วยแผนผัง RRIT ๒๕๑ แบ่งการติดตามเป็น ๓ กรรมวิธี วางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block Design จำนวน ๗ ซ้ำ

กรรมวิธีที่ ๑ ติดตามเมื่อต้นกล้าอายุ ๔ เดือน

กรรมวิธีที่ ๒ ติดตามเมื่อต้นกล้าอายุ ๖ เดือน

กรรมวิธีที่ ๓ ติดตามเมื่อต้นกล้าอายุ ๘ เดือน

๖.๒.๓ หลังจากติดตามได้ ๒๑ วัน ให้ตรวจสอบคุณภาพของการติดตาม ถ้าแผ่นตายังคงมีสีเขียวอยู่ แสดงว่าการติดตามเป็นผลสำเร็จ

๖.๒.๔ ตัดยอดเพื่อบังคับให้แตกตาพร้อมกันทุกกรรมวิธี โดยหลังจากเปิดตากรรมวิธีที่ ๓ ได้ ๗ วัน ให้ตัดต้นเหนือแผ่นตาประมาณ ๘ เซนติเมตร ให้อยู่ติดลาดเอียงไปทางด้านตรงข้ามกับแผ่นตาประมาณ ๔๕ องศา

๖.๒.๕ หลังจากตัดต้นเดิมทิ้งประมาณ ๕-๗ วัน ควรหมั่นตัดแขนงที่ไม่แตกตรงจุดตาที่ติดทิ้ง

๖.๒.๖ เมื่อต้นติดตายเป็นอายุได้ ๑ เดือน ใส่ปุ๋ยสูตร ๒๐-๑๐-๑๒ หรือ ๑๕-๑๕-๑๕ อัตราส่วนปุ๋ย ๑ กิโลกรัมละลายในน้ำ ๒๐๐ ลิตร รดถูกละ ๖๐-๘๐ มิลลิลิตร ทุก ๑๕ วัน

การบันทึกข้อมูล

-วัดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้น ที่ระดับความสูงจากพื้นดิน ๑๐ เซนติเมตร เมื่อต้นกล้าอายุ ๔, ๖ และ ๘ เดือน

-ตรวจนับจำนวนต้นที่ติดตาสำเร็จ

-ตรวจนับจำนวนต้นที่แตกตาเป็นต้นยางที่สมบูรณ์

-วัดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางต้นยางชำถุง และความยาวฉัตร เมื่อต้นยางเจริญเติบโตได้ ๑ ฉัตรแก่

๗. แผนการปฏิบัติการ

ขั้นตอน/การปฏิบัติงาน	ระยะเวลา				
	ส.ค.-ก.ย. ๖๖	ต.ค.-ธ.ค. ๖๖	ม.ค.-มี.ค. ๖๗	เม.ย.- มิ.ย. ๖๗	ก.ค.-ก.ย. ๖๗
๑. เตรียมเพาะต้นกล้ายางในถุง -กรอกดินบรรจุถุงและจัดวางเรียงแถว -คัดเลือกเมล็ดยางที่ออกไปเพาะลงถุง (ต้องเตรียมก่อนเริ่มโครงการ เนื่องจากเป็นช่วงที่มีเมล็ดยาง)	↔				
๒. ใส่ปุ๋ยบำรุง และจัดการแปลงเพาะชำ		↔	↔	↔	
๓. ติดตายเป็นตามวิธีการที่ ๑		↔			
๔. ติดตายเป็นตามวิธีการที่ ๒-๓			↔		
๕. ตัดต้นเดิมทิ้ง ปล่อยให้แตกตา				↔	
๖. วัดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้น และ ความยาวฉัตร		↔	↔	↔	
๗. วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล					↔

๘. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๘.๑ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ได้ต้นยางชำถุงที่มีคุณภาพตามมาตรฐานจากงานวิจัยนี้ ไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ ต้น

๘.๒ ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ได้เทคนิคการดูแลต้นยางชำถุงที่ได้จากการติดตาดันเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

๙. พื้นที่เป้าหมายและผู้รับผิดชอบโครงการ

พื้นที่เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
ศูนย์ควบคุมยางฉะเชิงเทรา	๑. นางเพียรวิ รมรัตน์สุขารมย์ หัวหน้าโครงการ ๒. นางบุตรี พุทธิรักษ์ ๓. นางสาววันวิสาข์ พิมพ์เจริญ ๔. นายลภะ เกียรติตระกูล

๑๐. งบประมาณศูนย์ต้นแบบเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ปี ๒๕๖๗

รายการ	จำนวนเงิน
๑. ค่าใช้สอย	
-ค่าจ้างเหมากรอกดินและจัดเรียงถุง ๆ ละ ๑.๐๐ บาท จำนวน ๖,๐๐๐ ถุง	๖,๐๐๐ บาท
-ค่าจ้างเหมาใส่ปุ๋ย กำจัดวัชพืช ๙ เดือน ๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท	๙,๐๐๐ บาท
-ค่าจ้างเหมาติดตามต้นละ ๓.๐๐ บาท จำนวน ๕,๐๐๐ บาท	๑๕,๐๐๐ บาท
๒. ค่าวัสดุ	
-ถุงเพาะชำ ๒ กระสอบ ๆ ละ ๑,๕๐๐ บาท	๓,๐๐๐ บาท
-ขุยมะพร้าวสำหรับเพาะเมล็ด ๖ กระสอบ ๆ ละ ๑๒๐ บาท	๗๒๐ บาท
-ดินกรอกถุง ๑๖ ลบ.ม. ๆ ละ ๒๒๕ บาท	๓,๖๐๐ บาท
-เมล็ดสด ๑๐๐ กก. ๆ ละ ๑๕ บาท	๑,๕๐๐ บาท
-ค่าปุ๋ย สารเคมีป้องกันกำจัดโรคพืช สารเคมีกำจัดวัชพืช	๖,๔๐๐ บาท
-ค่าวัสดุสำหรับการติดตาม	๑,๐๐๐ บาท
-อุปกรณ์สำหรับวางระบบน้ำ	๕,๐๐๐ บาท
-ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	๒,๔๐๐ บาท
-ค่าวัสดุสำนักงาน	๖๐๐ บาท
รวม	๕๔,๒๒๐ บาท

**ถ้าจ่ายทุกรายการ

**โครงการเปรียบเทียบผลผลิตยางพาราโดยใช้ระบบกรีตที่แนะนำร่วมกับสารเคมีเร่งน้ำยางเพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพการผลิตยางในระยะยางก่อนโค่นที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภาคใต้ตอนบน
งานเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุราษฎร์ธานี กรมวิชาการเกษตร**

๑. ชื่อโครงการ

เปรียบเทียบผลผลิตยางพาราโดยใช้สารเคมีเร่งน้ำยางร่วมกับระบบกรีตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางในระยะยางก่อนโค่นที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภาคใต้ตอนบน

๒. หลักการและเหตุผล

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยเป็นผู้ผลิตและส่งออกยางธรรมชาติมากที่สุดของโลก จากการรายงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในปี ๒๕๖๖ พบว่า ประเทศไทยมีพื้นที่ ปลูกยางพาราประมาณ ๒๕ ล้านไร่ พื้นที่กรีตได้ ๒๑.๙ ล้านไร่ ผลผลิตรวม ๒.๙ ล้านตัน โดยผลผลิตต่อเนื้อที่กรีตได้ทั้งประเทศ ๒๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าผลผลิตยางเฉลี่ยเท่ากับ ๒๘๙ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี เนื่องจากเนื้อที่กรีตยางและการให้ผลผลิตยางลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคใต้ จากการรายงานของการยางแห่งประเทศไทยในปี ๒๕๖๕ พบว่าสวนยางอายุ มากกว่า ๑๕ ปี มีพื้นที่ประมาณ ๕ ล้านไร่ ส่งผลให้ผลผลิตน้อย และเกษตรกรโค่นยางอายุมากที่ให้ผลผลิตน้อย ปรับเปลี่ยนไปปลูกไม้ผล ปาล์มน้ำมัน การปลูกยางพารานั้นมักประสบปัญหาเรื่องปริมาณผลผลิตน้ำยางต่อพื้นที่ปลูกต่ำกว่าที่ควร ส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรและทำให้ผลผลิตยางโดยรวมของประเทศสูญเสียไป สถาบันวิจัยยาง (๒๕๕๔) ได้ศึกษาวิจัยเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตน้ำยางด้วยระบบกรีตสำหรับยางก่อนโค่น เมื่อเปลือกงอกใหม่ของหน้ากรีตปกติบาง มีผลผลิตลดลง หรือหน้ากรีตล่างเสียหาย ไม่สามารถกรีตซ้ำได้ และประสงค์จะโค่นต้นยาง ควรที่จะใช้วิธีการกรีตยางหน้าสูงก่อนการโค่น ๑-๖ ปี เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุดสำหรับระบบกรีตที่แนะนำ คือ ๑) กรีต ๑ ใน ๓ ของลำต้น กรีตขึ้น วันเว้นวัน ๒) กรีต ๑ ใน ๔ ของลำต้น รอยกรีต ๒ รอย อยู่ด้านตรงข้าม กรีตขึ้น วันละรอย สลับกันทุกวัน และ ๓) กรีตครึ่งลำต้น วันเว้นวัน ร่วมกับสารเคมีเร่งน้ำยาง เข้ามาช่วยจัดการผลผลิตในสวนยาง ช่วยเพิ่มผลผลิตน้ำยางเพิ่มขึ้น ๓-๕ เท่า สารเคมีที่แนะนำ คือ ๒-chloroethyl phosphonic acid มีชื่อสามัญว่า เอทธิฟอน (ethephon) โดยแนะนำให้ใช้ที่ระดับความเข้มข้น ๒.๕% หลังจากการทาน้ำยางจะสลายตัวให้แก๊สเอทธิลีน (ethylene) ออกมาช้าๆ หรือใช้สารเคมีเร่งน้ำยางในรูปของแก๊สเอทธิลีนโดยตรงกับต้นยางบริเวณเปลือกที่ใกล้รอยกรีตหรือเจาะ แก๊สเอทธิลีนจะกระจายและซึมเข้าสู่เปลือกชั้นใน เข้าสู่ท่อน้ำยางทำให้น้ำสามารถไหลผ่านผนังเซลล์ได้ดีขึ้น เพิ่มปฏิกริยาการเปลี่ยนแปลงน้ำตาลซูโครส เพิ่มความดันภายในท่อน้ำยาง เพิ่มบริเวณพื้นที่ให้น้ำยาง ชะลอการจับตัวของอนุภาคยางในน้ำยาง ทำให้การอุดตันข้าง น้ำยางไหลได้นานขึ้น มาใช้กับยางพาราก่อนโค่น ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบกรีตต่อครั้งกรีต รวมถึงสามารถเพิ่มรายได้ของเกษตรกร

ฉะนั้น งานเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุราษฎร์ธานี กรมวิชาการเกษตร ได้เล็งเห็นความสำคัญของการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางกับต้นยางพาราที่ใกล้จะโค่น หรือต้นยางที่มีอายุการกรีตยางมาก ให้ปริมาณผลผลิตน้ำยางต่อพื้นที่ปลูกต่ำกว่าที่ควร โครงการนี้จึงได้นำระบบกรีตที่แนะนำสำหรับยางก่อนโค่น ร่วมกับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางทดสอบในแปลงกรีตที่มีอายุมาก เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพของต้นยางพาราในพื้นที่ จึงได้คิดริเริ่มโครงการโครงการเปรียบเทียบผลผลิตที่ใช้ระบบกรีตยาง โดยใช้สารเคมีเร่งน้ำยางกับระบบกรีตยางก่อนโค่นขึ้นมา เพื่อเป็นทางเลือกการเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนเกษตรกรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภาคใต้ตอนบนต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตยางพาราโดยใช้สารเคมีเร่งน้ำยางที่เหมาะสมกับระยะยางก่อนโค่น ที่มีอายุการกรีตมากกว่า ๒๐ ปี

๓.๒ เพื่อให้เป็นบทสรุปที่ง่ายต่อการกำหนดต้นทุนการผลิตสำหรับต้นยางที่ใกล้จะโค่น

๓.๓ เพื่อเป็นแปลงต้นแบบให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ได้ใช้เป็นแนวทางเพิ่มผลผลิตยางพาราที่เหมาะสมสำหรับระยะยางก่อนโค่น

๔. เป้าหมาย

กำหนดระบบการกรีตยางที่เหมาะสมกับต้นยางที่ใกล้จะโค่น เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการบริหารจัดการงานเงินทุนหมุนเวียนยางพาราได้ตามวัตถุประสงค์หลักได้ ๑ แห่ง ในปี ๒๕๖๗ และยังสามารถนำผลที่ได้ไปขยายผลแผนการปฏิบัติงานในปีถัดไป

๕. ระยะเวลาดำเนินการและสถานที่

ระยะเวลา ๑ ปี เริ่มต้นตุลาคม ๒๕๖๖ สิ้นสุดกันยายน ๒๕๖๗

สถานที่ดำเนินการ : แปลงกรีตยางภายในศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุราษฎร์ธานี อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๖. กิจกรรมและแผนการปฏิบัติการ

กิจกรรมที่ ๑ ทดสอบการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางร่วมกับระบบกรีตเพื่อเพิ่มผลผลิตยางในระยะยางก่อนโค่นที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภาคใต้ตอนบน

วิธีการดำเนินงานวิจัย

- สิ่งที่ใช้ในการทดลอง

- แปลงกรีตยาง พันธุ์ RRIM ๖๐๐ อายุ ๓๒ ปี
- อุปกรณ์ที่ใช้ในการกรีตยาง ได้แก่ มีดกรีตยาง ลั่นรองรับน้ำยาง ถ้วยรองรับน้ำยาง ถังเก็บน้ำยาง
- สารเคมีเร่งน้ำยางเอทธิฟอน (ethephon)
- อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำแผ่นยาง ได้แก่ ตะกง จักรกรีตยาง
- เครื่องชั่งน้ำหนัก
- แปรงทาสีหรือฟู่กัน
- สายวัด
- กล้องบันทึกภาพ
- แบบบันทึกข้อมูล

- แบบและวิธีการทดลอง

วางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน ๔ กรรมวิธี จำนวน ๔ ซ้ำๆ ละ ๔๐ ต้น ดังนี้
กรรมวิธีที่ ๑ กรีต ๑ ใน ๓ ของลำต้น กรีตขึ้น กรีต ๑ วัน เว้น ๑ วัน (control)

กรรมวิธีที่ ๒ กรีต ๑ ใน ๓ ของลำต้น กรีตขึ้น กรีต ๑ วัน เว้น ๑ วัน ควบคู่กับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง ความเข้มข้น ๒.๕% (S/๓ d๒ ET ๒.๕%) จำนวน ๖-๑๐ ครั้ง ต่อปี

กรรมวิธีที่ ๓ กรีด ๑ ใน ๔ ของลำต้น รอยกรีด ๒ รอย อยู่ด้านตรงข้าม กรีด ๑ วัน เว้น ๑ วัน ควบคุมกับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางความเข้มข้น ๒.๕% (S/๓ d๒ ET ๒.๕%) จำนวน ๖-๑๐ ครั้ง ต่อปี

กรรมวิธีที่ ๔ กรีดครั้งลำต้น กรีดขึ้น กรีด ๑ วัน เว้น ๑ วัน ควบคุมกับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางความเข้มข้น ๒.๕% (S/๓ d๒ ET ๒.๕%) จำนวน ๖-๑๐ ครั้ง ต่อปี

-วิธีปฏิบัติการทดลอง

๑. แปลงยางพารา พันธุ์ RRIM ๖๐๐ อายุ ๓๒ ปี ที่ใกล้จะโค่น (แปลง R ๐๗) พื้นที่ ๘.๕ ไร่ โดยจัดแผนผังการทดลองจำนวน ๔ กรรมวิธี จำนวน ๔ ซ้ำ จำนวน ๑๖ หน่วยทดลองๆ ละ ๔๐ ต้น เพื่อใช้ทดสอบการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางร่วมกับระบบกรีดต่างๆ ก่อนที่จะโค่น

๒. กรีดตามกรรมวิธีที่กำหนด ดังนี้

กรรมวิธีที่ ๑ กรีด ๑ ใน ๓ ของลำต้น กรีดขึ้น กรีด ๑ วัน เว้น ๑ วัน (control)

กรรมวิธีที่ ๒ กรีด ๑ ใน ๓ ของลำต้น กรีดขึ้น กรีด ๑ วัน เว้น ๑ วัน ควบคุมกับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางความเข้มข้น ๒.๕% (S/๓ d๒ ET ๒.๕%) จำนวน ๖-๑๐ ครั้ง ต่อปี

กรรมวิธีที่ ๓ กรีด ๑ ใน ๔ ของลำต้น รอยกรีด ๒ รอย อยู่ด้านตรงข้าม กรีด ๑ วัน เว้น ๑ วัน ควบคุมกับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางความเข้มข้น ๒.๕% (S/๓ d๒ ET ๒.๕%) จำนวน ๖-๑๐ ครั้ง ต่อปี

กรรมวิธีที่ ๔ กรีดครั้งลำต้น กรีดขึ้น กรีด ๑ วัน เว้น ๑ วัน ควบคุมกับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางความเข้มข้น ๒.๕% (S/๓ d๒ ET ๒.๕%) จำนวน ๖-๑๐ ครั้ง ต่อปี

โดยกรรมวิธีที่ ๑-๔ ทาบนเปลือกงอกใหม่ติดกับรอยกรีด ปริมาณสารเคมีเร่งน้ำยาง ๑ กรัม ทาเป็นแถบกว้าง ๒ เซนติเมตร ทาจำนวน ๖ ครั้ง/ปี (ทา ๑ เดือน เว้น ๑ เดือน)

๓. การเก็บผลผลิตยาง

๓.๑ การเก็บผลผลิตยางพารา โดยบันทึกผลผลิตน้ำยางจากน้ำหนักแห้งยางก้อน เก็บเป็นยางก้อนทุกครั้งกรีด โดยเก็บผลผลิตทุกต้นในหน่วยการทดลอง ทุก ๒ สัปดาห์ นำยางก้อนไปผึ่งแห้งในที่ร่ม ใช้เวลา ๑๕-๒๐ วัน และนำไปอบที่อุณหภูมิ ๖๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔๘ ชั่วโมง แล้วชั่งน้ำหนักแห้งยางก้อนและคำนวณ โดยใช้สูตรดังนี้

กรัมต่อตันต่อครั้งกรีด = (น้ำหนักยางก้อน (รวม) / จำนวนวันกรีด)

กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี = (ผลผลิต (กรัม/ตัน/ครั้งกรีด) × จำนวนวันกรีด × จำนวนตัน/ไร่) / ๑,๐๐๐

๓.๒ การเก็บผลผลิตเนื้อยางแห้ง สุ่มเก็บน้ำยางเดือนละ ๒ ครั้ง ในแต่ละกรรมวิธี แยกแต่ละต้นนำไปชั่งน้ำหนักสด หลังจากนั้นหยดกรดอะซิติก เข้มข้น ๖% ประมาณ ๓-๕ หยด ลงไปในยาง ผสมให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ประมาณ ๑๐-๒๐ นาที หรือจนกระทั่งยางจับตัวกันเป็นก้อน นำไปรีดเป็นแผ่นยางให้บาง แล้วนำไปอบที่อุณหภูมิ ๖๕ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๔๘ ชั่วโมง นำยางแผ่นไปชั่งน้ำหนักแห้ง และคำนวณโดยใช้สูตรดังนี้

เปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง (DRC) = (น้ำหนักยางแห้ง (กรัม) × ๑๐๐) / น้ำหนักยางสด (กรัม)

๔. สรุปผลและเขียนรายงาน

- การบันทึกข้อมูล

๑. กรัมต่อตันต่อครั้งกรีด = (น้ำหนักยางก้อน (รวม) / จำนวนวันกรีด)

๒. กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี = (ผลผลิต (กรัม/ตัน/ครั้งกรีด) × จำนวนวันกรีด × จำนวนตัน/ไร่) / ๑,๐๐๐

๓. กิโลกรัมต่อคนกรีดต่อวัน = ผลผลิตเฉลี่ย (กรัม/ตัน/ครั้งกรีด) × จำนวนตันกรีด/วัน

๔. เปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้ง (DRC) = (น้ำหนักยางแห้ง (กรัม) × ๑๐๐) / น้ำหนักยางสด (กรัม)

๕. บันทึกข้อมูลทุก ๆ ๓ เดือน เพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของต้นยาง ได้แก่ เส้นรอบวงลำต้น และความสิ้นเปลืองเปลือก

๖. บันทึกข้อมูลสภาพภูมิอากาศ

๗. บันทึกข้อมูลโรคและแมลงศัตรูพืช

๘. ต้นทุนการผลิต รายได้ รายได้สุทธิ และผลตอบแทน

-การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ค่าความแปรปรวน (Analysis of Variance , ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้วิธี Duncan Multiple Range Test (DMRT)

๗. แผนการปฏิบัติการ

ขั้นตอน/การปฏิบัติงาน	ระยะเวลาการปฏิบัติงาน			
	ไตรมาสที่ ๑	ไตรมาสที่ ๒	ไตรมาสที่ ๓	ไตรมาสที่ ๔
๑. จัดประชุมชี้แจงคณะทำงานและผู้รับผิดชอบโครงการ	√			
๒. การกำหนดเป้าหมายและหน้าที่รับผิดชอบ	√			
๓. กิจกรรมการดำเนินงานโครงการฯ ๓.๑ กิจกรรมที่ ๑ ทดสอบการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางร่วมกับระบบกรีตเพื่อเพิ่มผลผลิตยางในระยะยาวก่อนโค่นที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภาคใต้ตอนบน	√	√	√	√
๔. ตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานและเสนอ แนวทางแก้ไข โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลและคณะกรรมการการบริการประจำปีงบประมาณ		√		√
๕. สรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ เงินทุนหมุนเวียนยางพาราประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗				√

๘. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๘.๑ ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ มีแปลงทดสอบและเปรียบเทียบผลผลิตที่ใช้ระบบกรีตยาง โดยใช้สารเคมีเร่งน้ำยางกับระบบกรีตยางก่อนโค่น อย่างน้อย ๑ หน่วยงาน ในปี ๒๕๖๗

๘.๒ ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ผลการดำเนินงานของโครงการฯ ที่ได้มาตรฐาน เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. กลุ่มงานนโยบายแผนงานและติดตาม เงินทุนหมุนเวียนยางพารา (ส่วนกลาง)

๒. นางศรีเวียง มีพริ้ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุราษฎร์ธานี

ที่ปรึกษา

๓. นางสาวนิภาภรณ์ ชูสีนวน นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

ผู้ร่วมวิจัย

๔. นายทินณรงค์ พิชัยยุทธ์ เจ้าพนักงานการเกษตร ระดับ ส ๔

ผู้ร่วมวิจัย

๕. นายสุณโร บุญโพธิ์แก้ว เจ้าพนักงานการเกษตร

ผู้ร่วมวิจัย

๙. การกำหนดพื้นที่เป้าหมายและผู้รับผิดชอบ

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
กิจกรรมที่ ๑ เปรียบเทียบผลผลิต ยางพาราโดยใช้ระบบกรีตที่ แนะนำร่วมกับสารเคมีเร่งน้ำยาง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยาง ในระยะยาวก่อนโค่นที่เหมาะสม กับสภาพพื้นที่ภาคใต้ตอนบน	๖. นางศรีเวียง มีพริ้ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุราษฎร์ธานีที่ปรึกษา ๗. นางสาวนิภาภรณ์ ชูสีนวน นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ผู้ร่วมวิจัย ๘. นายทินณรงค์ พิชัยยุทธ์ เจ้าพนักงานการเกษตร ระดับ ส ๔ ผู้ร่วมวิจัย ๙. นายสุณโร บุญโพธิ์แก้ว เจ้าพนักงานการเกษตร ผู้ร่วมวิจัย

๑๐. งบประมาณศูนย์ต้นแบบเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ปี ๒๕๖๗

รวมทั้งสิ้น ๑๙๙,๕๐๐ บาท

ประเภทงบประมาณ	รายละเอียด	งบประมาณ (บาท)	เป็นงบประมาณของ ปีงบประมาณ พ.ศ... (dropdownให้เลือก)
งบดำเนินงาน : ค่าใช้สอย	รวมค่าใช้สอย	๑๔๓,๐๐๐	
	๑. ค่าตอบแทนปฏิบัติงานนอก เวลาราชการ	-	๒๕๖๗
	๒. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป ราชการในงานวิจัย	๑๕,๐๐๐-	
	๓. ค่าจ้างเหมา (คนงานกรีตยาง)	๑๐๘,๐๐๐	
	๔. ค่าใช้จ่ายในการประชุมและ ฝึกอบรม	๒๐,๐๐๐	
	๕. ค่าโฆษณาและเผยแพร่	-	
งบดำเนินงาน : ค่าวัสดุ	รวมค่าวัสดุ	๕๖,๕๐๐	
	๑. ค่าวัสดุการเกษตร	๓๕,๐๐๐	๒๕๖๗
	๒. ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์และ การแพทย์	๕,๐๐๐-	
	๓. ค่าวัสดุไฟฟ้าและวิทยุ	-	
	๔. ค่าวัสดุงานบ้านงานครัว	๓,๐๐๐	
	๕. ค่าวัสดุก่อสร้างเพื่อสร้าง ต้นแบบ	-	
	๖. ค่าวัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	๕,๐๐๐	
	๗. ค่าวัสดุสำนักงาน	๕,๐๐๐	
	๘. ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	๓,๕๐๐	
	๙. ฯลฯ	-	
	รวมงบประมาณ ปี ๒๕๖๗	๑๙๙,๕๐๐	๒๕๖๗

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปี ๒๕๖๖
ตามแผนปฏิบัติงานเงินทุนหมุนเวียนยาวพาราระยะยาว ๕ ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙

๑. ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกิ่งตายางและการผลิตยาง

แผนกลยุทธ์ที่ ๑. การลดต้นทุนการผลิตกิ่งตายางและการผลิตยาง

เป้าหมาย

๑. ลดค่าใช้จ่ายการผลิตกิ่งตายางพันธุ์ดีลง ร้อยละ ๕ ของค่าใช้จ่ายรวมปี ๒๕๖๖
๒. เพิ่มปริมาณจำหน่ายกิ่งตายางพันธุ์ดีและต้นตอยางตาเขียว ร้อยละ ๑๐ ของปริมาณที่จำหน่ายได้ปี ๒๕๖๖
๓. ปรับเพิ่มจำนวนต้นกรีดต่อแรงงาน ๑ คน โดยปรับต้นกรีดเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๕ จากจำนวนต้นกรีดเดิมโดยปรับต้นกรีดจากเดิม ๕๐๐ ต้น/คน/วัน เป็น ๕๕๐ ต้น/คน/วัน

ตัวชี้วัด

๑. ลดค่าใช้จ่ายการผลิตกิ่งตายางพันธุ์ดีลง ร้อยละ ๕ ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖
๒. เพิ่มปริมาณจำหน่ายกิ่งตายางพันธุ์ดี ร้อยละ ๕ ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖
๓. ปรับระบบการกรีดยาง และขนาดของแปลงกรีดของเงินทุนหมุนเวียนให้เหมาะสม และ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ / ๑ แห่ง/ปี

แผนกลยุทธ์ที่ ๒. การผลิตกิ่งตายางที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร

เป้าหมาย

- ได้พันธุ์ยางที่เกษตรกรมีความต้องการสูงสุดในปี ๒๕๖๖

ตัวชี้วัด

- ผลิตพันธุ์ยางให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกร ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖

แผนกลยุทธ์ที่ ๓. การผลิตยางแผ่นดิบและยางชนิดอื่นๆ ให้ได้มาตรฐาน

เป้าหมาย

๑. สามารถจัดทำระบบ ๕ ส ในโรงงานการผลิตยางได้แล้วเสร็จ ๑ แห่ง/ปี
๒. ได้ศูนย์ต้นแบบโรงงานผลิตยางแผ่นดิบ ภายในปี ๒๕๖๖
๓. จำนวนโรงงานที่ปรับปรุงเครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ใช้ผลิตยางแผ่นดิบเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๖

ตัวชี้วัด

๑. สามารถจัดทำระบบ ๕ ส ในโรงงานการผลิตยางได้ เพิ่มขึ้น ๑ แห่ง ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ สถานที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส
๒. ปรับปรุงโรงงานฯ เพื่อใช้เป็นศูนย์ต้นแบบ จำนวน ๑ แห่ง (ดำเนินการแล้วเสร็จ) ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ สถานที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา
๓. ได้โรงงานที่มีเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ผลิตยางแผ่นดิบ เพื่อปรับปรุงให้เป็นมาตรฐานอย่างน้อย ๑ แห่ง ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ (ดำเนินการแล้วเสร็จ) สถานที่ ศูนย์ควบคุมยางบุรีรัมย์

๒. ด้านการพัฒนาขีดความสามารถการบริหารจัดการการผลิตและการให้บริการเกษตรกร

ชาวสวนยาง

แผนกลยุทธ์ที่ ๑. พัฒนาด้านขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการผลิตยาง

เป้าหมาย

๑. พันธุ์ยางที่มีความต้องการน้อยมีปริมาณลดลง และปรับเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงเป็นยางพันธุ์ดี (จำนวน ๑,๑๓๒ ต้น)
๒. ปรับเปลี่ยนต้นตอกิ่งตายที่อายุมากกว่า ๑๕ ปี ได้ (จำนวน ๔,๘๐๐ ต้น)
๓. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร ด้านการผลิต การจัดทำหน่วย และราคาของยางพันธุ์ดีให้กับเกษตรกร (การประชาสัมพันธ์ผ่าน ระบบโซเชียลเน็ตเวิร์ก ผู้นำชุมชน วิทยุ หมูบ้าน ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น)

ตัวชี้วัด

๑. สามารถปรับเปลี่ยนพันธุ์ยาง ที่มีความต้องการน้อย ให้เป็นยางพันธุ์ดี ตามประกาศของกรมวิชาการเกษตรแล้วเสร็จ ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ (ดำเนินการแล้วเสร็จ)
๒. สามารถปรับเปลี่ยนต้นตอกิ่งตายพันธุ์ยางที่อายุมากกว่า ๑๕ ปี (ดำเนินการแล้วเสร็จ) ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ สถานที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกระบี่
๓. มีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร ด้านการผลิต การจัดทำหน่วย และราคาของยางพันธุ์ดี ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ดำเนินการตามแผนพัฒนาสารสนเทศ ระยะยาว ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗) (ดำเนินการแล้วเสร็จ)

๓. ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

แผนกลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนา/ปรับปรุงกลไกในการบริหารงานเงินทุนหมุนเวียนยางพารา เพื่อขับเคลื่อนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

๑. ได้คู่มือการบริหารความเสี่ยง และแผนบริหารความเสี่ยงประจำปี และได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนยางพารา
๒. อบรมหลักสูตร " โครงการเพิ่มประสิทธิภาพให้บุคลากรของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา " มีการจัดอบรมหลักสูตร " โครงการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับบุคลากร ของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา " จำนวน ๑ ครั้ง ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖

ตัวชี้วัด

๑. จัดทำ/ทบทวนคู่มือการบริหารความเสี่ยง และแผนบริหารความเสี่ยงประจำปี และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารฯ ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ (ดำเนินการแล้วเสร็จ)
๒. ไม่สามารถจัดอบรมได้ เนื่องจาก "สถานการณ์โควิด ๑๙" จึงจัดส่งเอกสารในการจัดอบรม เรื่อง การลงบันทึกบัญชีงานระหว่างทำ ณ ตอนสิ้นปีงบประมาณ ให้หน่วยงานที่

อยู่ภายในสังกัดเงินทุนหมุนเวียนยางพารา (แทน) และหากหน่วยงานใด ในสังกัด
เงินทุนหมุนเวียนยางพารา มีปัญหา หรือข้อสงสัย สามารถสอบถามเพิ่มเติม
ทางโทรศัพท์ หรือ ทางไลน์กลุ่ม ของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ได้

แผนกลยุทธ์ที่ ๒. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนยางพารา

เป้าหมาย

๑. มีข้อมูลต่างๆ ที่แสดงบนเว็บไซต์ ของเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ให้เป็นปัจจุบัน
๒. มีช่องทางการติดต่อสื่อสารสำหรับประชาชน/ผู้ใช้บริการ
๓. มีระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารจัดการฐานข้อมูลแปลงกรีดยาง
และแปลงกิ่งตายาง
๔. มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเงินทุนหมุนเวียนยางพารา
๕. มีช่องทางอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการเงินทุนฯ เช่น ระบบการสั่งจองกิ่งพันธุ์
ยางผ่านระบบออนไลน์

ตัวชี้วัด

๑. มีข้อมูลต่างๆ ที่แสดงบนเว็บไซต์ของเงินทุนฯ ให้เป็นปัจจุบัน ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔
(ดำเนินการแล้วเสร็จ)
๒. ได้ช่องทางการติดต่อสื่อสาร (โซเชียลมีเดีย) สำหรับประชาชน/ผู้ใช้บริการ
ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ (ดำเนินการแล้วเสร็จ)
๓. มีระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารจัดการฐานข้อมูลแปลงกรีดยางและแปลงกิ่ง
ตายาง ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ (ดำเนินการแล้วเสร็จ)
๔. มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเงินทุนหมุนเวียนยางพารา ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖
(ดำเนินการแล้วเสร็จ)
๕. มีช่องทางอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการเงินทุนฯ ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖
(ดำเนินการแล้วเสร็จ)

แผนกลยุทธ์ที่ ๓. การบริหารทรัพยากรบุคคลให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองนโยบายและยุทธศาสตร์ ของเงินทุนหมุนเวียนยางพาราได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

- แผนยุทธศาสตร์ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล และแผนปฏิบัติการด้านบริหารทรัพยากร
บุคคลและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารฯ

ตัวชี้วัด

- ได้แผนยุทธศาสตร์ด้านบริหารทรัพยากรบุคคล และแผนปฏิบัติการด้านบริหารทรัพยากร
บุคคล และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารฯ ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖
(ดำเนินการแล้วเสร็จ)

๔. ด้านการสนับสนุนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยและการใช้เทคโนโลยี

แผนกลยุทธ์ที่ ๑. สนับสนุนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลผลิตกิ่งตายาง

เป้าหมาย

- มีงานวิจัยที่ช่วยลดต้นทุนการผลิตกิ่งตายางและการผลิตยาง

ตัวชี้วัด

- จัดทำโครงการการเพิ่มประสิทธิภาพในการกระจายพันธุ์และควบคุมการผลิตยางพันธุ์ดีในแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าในภาคตะวันออก จำนวน ๑ โครงการ ภายใน ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ (ดำเนินการแล้วเสร็จ)

การเพิ่มประสิทธิภาพในการกระจายพันธุ์และควบคุมการผลิตยางพันธุ์ดีในแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า
ในภาคตะวันออก

เพียว รมรินทร์สุขารมย์ จุฑามาศ เครื่องพาที
บุตรี พุทธิรักษ์ เนาวรัตน์ ทองคำ

บทคัดย่อ

การผลิตต้นยางชำถุงให้ได้คุณภาพ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ การใช้ต้นตอที่แข็งแรง และการใช้กิ่งตาที่เป็นยางพันธุ์ดี ถูกต้องตรงตามพันธุ์ และมีความสมบูรณ์สูง กรมวิชาการเกษตรเป็นแหล่งขยายและกระจายพันธุ์ยางพันธุ์ดีตามคำแนะนำ ไปสู่เกษตรกรชาวสวนยางและแปลงขยายพันธุ์ยางของเอกชน การศึกษาแนวโน้มความต้องการใช้กิ่งตายางพันธุ์ดีในแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าจึงเป็นประโยชน์ในการวางแผนการผลิตกิ่งตาให้สอดคล้องกับความต้องการ ผลการศึกษาข้อมูลกำลังการผลิตของแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าที่ได้รับอนุญาตในภาคตะวันออกระหว่างปี พ.ศ. 2564-2566 พบว่า กิ่งตาที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ กิ่งตาพันธุ์ RRIT 251 และ RRIM 600 รองลงมา ได้แก่ กิ่งตาพันธุ์ RRIT 408, PB 235 และ BPM 24 ในปี 2566 การผลิตพันธุ์ยาง RRIT 408 ซึ่งเป็นพันธุ์ยางชั้น 1 มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่การผลิตพันธุ์ยาง RRIT 3904 ซึ่งเป็นพันธุ์ยางชั้น 3 กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัดด้านข้อมูลทางวิชาการ จึงไม่ควรสนับสนุนให้มีการผลิตพันธุ์ยาง RRIT 3904 ออกจำหน่ายในปริมาณมาก

ในด้าน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกิ่งตาผู้ประกอบการได้ปรับวิธีการเลี้ยงกิ่งตาให้มีขนาดเล็กลงเหมาะสมกับขนาดของต้นตอ และให้ได้กิ่งตาปริมาณมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การตัดเลี้ยงไว้กิ่งแขนงจำนวนมากเกินไป อาจส่งผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของกิ่งตาที่จะนำไปใช้ จึงทำการศึกษาศักยภาพในการตัดเลี้ยงกิ่งตายางให้ได้ปริมาณเพิ่มขึ้น โดยทดสอบในแปลงกิ่งตาที่มีอายุต้นตอน้อยกว่า 10 ปี และที่มีอายุต้นตอมากกว่า 10 ปี ผลการศึกษาให้ผลสอดคล้องไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ การเลี้ยงกิ่งแขนงจำนวนมากเกินไปมีผลทำให้กิ่งแขนงที่ได้มีขนาดเล็กลง ร้อยละความใช้ได้ของกิ่งตา และร้อยละของความใช้ได้ของแผ่นตาลลดลงตามจำนวนกิ่งแขนงที่เพิ่มขึ้น การตัดเลี้ยง 3 กิ่งแขนงต่อกระโดงให้ผลดีที่สุด การตัดเลี้ยงกิ่งตาที่เหมาะสม ควรตัดเลี้ยงไม่เกิน 4 กระโดง ๆ ละ 3 กิ่งแขนง กิ่งตาที่ได้จะมีความสมบูรณ์สูง และมีร้อยละความใช้ได้ของกิ่งตาส่ง โดยเริ่มตัดล้างกิ่ง (ตัดต่ำ) เลี้ยงให้แตกกิ่งกระโดง และทำการตัดเลี้ยงไว้ 4 กระโดง ในช่วงเดือนมิถุนายน หลังจากตัดเลี้ยงกิ่งกระโดง 45 วัน ตัดเลี้ยงกิ่งแขนงไว้ 3 กิ่งต่อกระโดง (เดือนสิงหาคม) จากนั้นเลี้ยงกิ่งแขนงให้ได้ 2-3 ฉัตร ซึ่งใช้เวลาประมาณ 90 วัน จึงตัดกิ่งไปใช้ตัดตาครั้งที่ 1 ได้ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม หลังจากนั้นเลี้ยงกิ่งแขนงต่อเพื่อตัดกิ่งไปใช้ตัดตาครั้งที่ 2 ในเดือนมีนาคม

คำนำ

ต้นยางชำถุงเป็นวัสดุปลูกที่เกษตรกรนิยมใช้ในการปลูกสร้างสวนยางมากที่สุด ต้นยางชำถุงที่ดี ควรเป็นต้นยางพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูง เมื่อนำไปปลูกมีอัตราการเจริญเติบโตสูง และเปิดกรีดได้เร็ว การผลิตต้นยางชำถุงให้มีคุณภาพ ต้องมีองค์ประกอบครบ 2 ส่วน ได้แก่ การใช้ต้นตอที่แข็งแรง และการใช้กิ่งตอที่มีคุณภาพ กิ่งตอควรได้จากต้นกิ่งตอที่มีอายุน้อยกว่า 10 ปี มีการบำรุงรักษาเป็นอย่างดี และมีการตัดล้างกิ่งเพื่อทำสาว (rejuvenation) ทุกปี ทั้งนี้เนื่องจากต้นพืชที่ขยายพันธุ์ด้วยการติดตาจะมีระยะอ่อนเยาว์ (Juvenile phase) สั้นกว่าต้นพืชที่ขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเมล็ด การนำแผ่นตาจากต้นแก่มาติด ก็จะได้ต้นพืชที่มีอายุทางสรีรวิทยาที่แก่ตามไปด้วย ระยะอ่อนเยาว์ (Juvenile phase) ในยางพารา จะมีอายุประมาณ 5 ปี และอาจได้รับอิทธิพลภายนอกอื่น เช่น ตาที่นำมาติด หรืออายุของต้นกล้าที่นำมาเป็นต้นตอ (Borchert, 1976) การตัดล้างกิ่งในแปลงผลิตกิ่งตอเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการกระตุ้นให้ต้นยางเกิดตาข้าง และแตกยอดใหม่ที่ยังคงความอ่อนเยาว์ และเป็นไปตามหลักทางวิชาการ กล่าวคือ กิ่งแขนงที่แตกออกมาในตำแหน่งที่อยู่ใกล้ระบบรากมากที่สุด จะเป็นกิ่งแขนงที่อ่อนเยาว์มากกว่า ดังนั้นเราจึงสังเกตเห็นได้ว่ากิ่งตอที่ได้จากต้นกิ่งตอที่มีอายุมากกว่า 10 ปี ที่มีการตัดล้างกิ่งทุกปี ก็จะไม่พบกิ่งแขนงที่มีการออกดอก หรือผลัดใบ (Seneviratne, 2000; Seneviratne and Wijesekara, 2011) การใช้กิ่งตอที่มีอายุน้อย จะได้ต้นติดตอที่มีอัตราการเจริญเติบโตดีกว่าการใช้กิ่งตอที่มีอายุมาก โดยปกติปีหนึ่ง ๆ สามารถตัดเลี้ยงกิ่งตอได้ 3 ครั้ง แต่ส่วนใหญ่ครั้งที่ 3 จะถูกตัดล้างทิ้งไป เนื่องจาก ไม่อยู่ในช่วงที่ต้องการติดตา ช่วงที่มีความต้องการใช้กิ่งตอมาก คือ ช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคม

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแหล่งผลิตต้นยางชำถุงที่มีกำลังการผลิตปีละ 6-9 ล้านต้น ต้นยางชำถุงที่ผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นแบบเพาะเมล็ดและติดตาในถุง ซึ่งแหล่งผลิตใหญ่อยู่ในจังหวัดระยอง การผลิตต้นยางชำถุงในปัจจุบัน ผู้ประกอบการนิยมการติดตอแบบต้นเล็ก โดยปลูกต้นกล้ายางที่ใช้เป็นต้นตอให้มีอายุประมาณ 4-5 เดือนแล้วเริ่มทยอยติดตา เมื่อติดตาสำเร็จแล้ว จะดูแลรักษาต้นยางต่อไป จนใกล้ฤดูปลูกจึงทำการตัดยอดเพื่อบังคับให้แตกตา ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้ได้ต้นยางที่ติดตาสำเร็จมากกว่าวิธีการเดิม เนื่องจากการติดตาจะทำในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ ซึ่งสภาพอากาศไม่ร้อนจัดเหมือนการติดตาแบบเดิมที่ทำในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน และการติดตาทิ้งไว้เป็นเวลานาน ทำให้เนื้อเยื่อแผ่นตาและส่วนของต้นตอผสมผสานเข้ากันดี ดังนั้น ผู้ผลิตต้นยางชำถุงส่วนใหญ่จึงต้องการกิ่งตอจำนวนมากในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์ โดยผู้ประกอบการได้ปรับวิธีการเลี้ยงกิ่งตอให้มีขนาดเล็กลงเหมาะสมกับขนาดของต้นตอ และให้ได้กิ่งตอปริมาณมากสอดคล้องกับความต้องการของผู้ผลิตต้นยางชำถุง อย่างไรก็ตาม การตัดเลี้ยงไว้กิ่งแขนงจำนวนมาก อาจส่งผลต่อความสมบูรณ์ของกิ่งตอที่จะนำไปใช้

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสถานการณ์ความต้องการใช้กิ่งต่าพันธุ์ต่าง ๆ ของแปลงผลิตต้นยางชำถุงเอกชนที่จดทะเบียนในภาคตะวันออก เป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตกิ่งต่ายางพันธุ์ดีให้สอดคล้องกับความต้องการของแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าในภาคตะวันออก และศึกษาศักยภาพในการตัดเลี้ยงกิ่งต่ายางให้ได้ปริมาณกิ่งต่าต่อต้นเพิ่มขึ้น โดยกิ่งต่าที่ได้ยังคงความสมบูรณ์ มีจำนวนกิ่งที่ใช้ได้ และเปอร์เซ็นต์ติดตาสำเร็จสูง

วิธีดำเนินการ

อุปกรณ์

1. ข้อมูลกำลังการผลิตยางของแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าที่ได้รับอนุญาตในภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด ระหว่างปี พ.ศ. 2564-2566
2. แปลงกิ่งต่า
 - 2.1 แปลงกิ่งต่าที่มีอายุต้นตอต่ำกว่า 10 ปี : ใช้แปลงกิ่งต่ายางพันธุ์ RRIM 600 ที่ต้นตอมีอายุ 5 ปี
 - 2.2 แปลงกิ่งต่าที่มีอายุต้นตอมากกว่า 10 ปี : ใช้แปลงกิ่งต่ายางพันธุ์ RRIT 3904 ที่ต้นตอมีอายุ 20 ปี
3. กรรไกรตัดแต่งกิ่ง
4. อุปกรณ์สำหรับการติดต่ายาง
5. เวย์รเนี่ยคาลิปเปอร์

วิธีการ

1. ศึกษาความต้องการใช้กิ่งต่ายางพันธุ์ดีในแปลงผลิตต้นยางชำถุงของเอกชนที่จดทะเบียนในภาคตะวันออก

สำรวจข้อมูลการผลิตต้นยางชำถุงในแปลงขยายพันธุ์ยางของเอกชนในภาคตะวันออกที่ขออนุญาตจากกรมวิชาการเกษตร แล้วประเมินกำลังการผลิตและความต้องการใช้กิ่งต่าของพันธุ์ยางแต่ละพันธุ์ พร้อมทั้งสำรวจกำลังการผลิตกิ่งต่าของแปลงขยายพันธุ์กิ่งต่าที่ขอจดทะเบียนเพื่อจำหน่าย นำข้อมูลมาประเมินสถานการณ์ความต้องการกิ่งต่ายางแต่ละพันธุ์

2. การศึกษาศักยภาพในการตัดเลี้ยงกิ่งต่ายางให้ได้ปริมาณเพิ่มขึ้น

2.1 การตัดเลี้ยงกิ่งต่าเขียวในต้นกิ่งต่า ที่มีอายุต้นตอน้อยกว่า 10 ปี

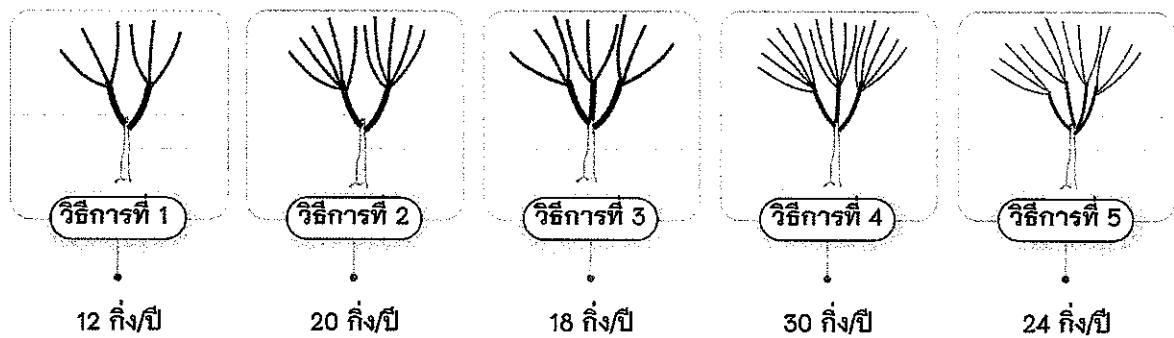
ทดสอบวิธีการตัดเลี้ยงเป็นกิ่งต่าเขียว ในต้นกิ่งต่ายางพันธุ์ RRIM 600 ที่ต้นตอมีอายุ 5 ปี จำนวน 5 วิธี (ภาพที่ 1) โดยวางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block Design จำนวน 4 ซ้ำ ๆ ละ 5 ต้น ได้แก่

- วิธีการที่ 1 ตัดเลียงแบบ 2 กิ่งกระโดง ๆ ละ 3 กิ่งแขนง
- วิธีการที่ 2 ตัดเลียงแบบ 2 กิ่งกระโดง ๆ ละ 5 กิ่งแขนง
- วิธีการที่ 3 ตัดเลียงแบบ 3 กิ่งกระโดง ๆ ละ 3 กิ่งแขนง
- วิธีการที่ 4 ตัดเลียงแบบ 3 กิ่งกระโดง ๆ ละ 5 กิ่งแขนง
- วิธีการที่ 5 ตัดเลียงแบบ 4 กิ่งกระโดง ๆ ละ 3 กิ่งแขนง

โดยตัดล้างกิ่งให้ห่างจากต้นตอหลัก ประมาณ 5-10 เซนติเมตร เลียงให้แตกกิ่งกระโดง และทำการตัดเลียงกิ่งกระโดงตามกรรมวิธีในเดือนมิถุนายน หลังจากตัดเลียงกิ่งกระโดง 45 วัน ตัดเลียงกิ่งแขนงตามกรรมวิธี (เดือนสิงหาคม) จากนั้นเลียงกิ่งแขนงให้ได้ 2-3 ฉัตร ซึ่งใช้เวลาประมาณ 90 วัน ตัดกิ่งไปใช้ติดตาครั้งที่ 1 ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม หลังจากนั้นเลียงกิ่งแขนงต่อเพื่อตัดกิ่งไปใช้ติดตาครั้งที่ 2 ในเดือนมีนาคม

เมื่อถึงระยะตัดกิ่งตาไปใช้ในแต่ละครั้ง บันทึกข้อมูลดังนี้

1. ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของกิ่งตา โดยใช้เวอร์เนียคาลิปเปอร์
2. จำนวนกิ่งตาทั้งหมด และจำนวนกิ่งตาที่ตัดใช้ได้ต่อต้น แล้วนำมาคำนวณเป็นร้อยละความใช้ได้ของกิ่งตา
3. นำแผ่นตาจากกิ่งที่เลียงได้ในแต่ละวิธีไปติดตามบนต้นกล้วยอายุ 5-8 เดือน และตรวจนับจำนวนต้นที่ติดตาสำเร็จหลังจากติดตาได้ 21 วัน นำมาคำนวณเป็นเปอร์เซ็นต์การติดตาสำเร็จ

ภาพที่ 1 วิธีการตัดเลียงเป็นกิ่งตาเขียวในต้นกิ่งตayangพันธุ์ RRIM 600 ที่ต้นตอมืออายุ 5 ปี จำนวน 5 วิธี และจำนวนกิ่งตาที่ผลิตได้ต่อต้นต่อปีใน 2 รอบการตัด

2.2 การตัดเลียงกิ่งตาเขียวในต้นกิ่งตา ที่มีอายุต้นตอมากกว่า 10 ปี

ทดสอบวิธีการตัดเลียงเป็นกิ่งตาเขียว ในต้นกิ่งตayangพันธุ์ RRIT 3904 ที่มีอายุต้นตอ 20 ปี จำนวน 9 วิธี โดยวางแผนการทดลองแบบ Randomized Complete Block Design จำนวน 3 ซ้ำ ได้แก่

- วิธีการที่ 1 ตัดเลื่อยแบบ 2 กิ่งกระโดง ๆ ละ 3 กิ่งแขนง
- วิธีการที่ 2 ตัดเลื่อยแบบ 2 กิ่งกระโดง ๆ ละ 5 กิ่งแขนง
- วิธีการที่ 3 ตัดเลื่อยแบบ 2 กิ่งกระโดง ๆ ละ 7 กิ่งแขนง
- วิธีการที่ 4 ตัดเลื่อยแบบ 3 กิ่งกระโดง ๆ ละ 3 กิ่งแขนง
- วิธีการที่ 5 ตัดเลื่อยแบบ 3 กิ่งกระโดง ๆ ละ 5 กิ่งแขนง
- วิธีการที่ 6 ตัดเลื่อยแบบ 3 กิ่งกระโดง ๆ ละ 7 กิ่งแขนง
- วิธีการที่ 7 ตัดเลื่อยแบบ 4 กิ่งกระโดง ๆ ละ 3 กิ่งแขนง
- วิธีการที่ 8 ตัดเลื่อยแบบ 4 กิ่งกระโดง ๆ ละ 5 กิ่งแขนง
- วิธีการที่ 9 ตัดเลื่อยแบบ 4 กิ่งกระโดง ๆ ละ 7 กิ่งแขนง

ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 2.1 เมื่อถึงระยะตัดกิ่งตาไปใช้ได้ บันทึกขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของกิ่งตา โดยใช้เวอร์เนียคาลิเปอร์ และตรวจนับจำนวนกิ่งทั้งหมด และจำนวนกิ่งตาที่ตัดใช้ได้ต่อต้น นำมาคำนวณเป็นร้อยละความใช้ได้ของกิ่งตา เพื่อเปรียบเทียบผลในแต่ละวิธี

เวลาและสถานที่

ดำเนินการที่ศูนย์ควบคุมยางฉะเชิงเทรา และแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าที่ได้รับอนุญาตในภาคตะวันออกเฉียง

ระยะเวลา ตุลาคม 2564-กันยายน 2566

ผลและวิจารณ์ผลการทดลอง

กรมวิชาการเกษตรเป็นแหล่งขยายและกระจายพันธุ์ยางพันธุ์ดีตามคำแนะนำ ไปสู่เกษตรกรชาวสวนยาง และแปลงขยายพันธุ์ยางของเอกชน ขณะเดียวกันก็มีหน้าที่ในการกำกับดูแลแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าให้ผลิตต้นยางพันธุ์ดี ถูกต้องตรงตามพันธุ์จำหน่ายให้เกษตรกร การประเมินแนวโน้มความต้องการใช้กิ่งตายเป็นแต่ละพันธุ์ จึงเป็นประโยชน์ในการวางแผนการผลิตกิ่งตาให้สอดคล้องกับความต้องการ เพื่อไม่ให้เกิดการขาดแคลน จนเป็นเหตุให้ผู้ประกอบการต้องใช้กิ่งตาที่ไม่มีคุณภาพ เช่น กิ่งตาสอย ในการผลิตต้นยางชำถุง ขณะเดียวกันการเลี้ยงกิ่งตาให้มีขนาดเล็กกลอง และให้ได้กิ่งตาปริมาณมากขึ้นของผู้ประกอบการบางราย หากตัดเลื่อยให้มีจำนวนกิ่งแขนงต่อกระโดงมากเกินไป อาจส่งผลต่อความสมบูรณ์ของกิ่งตาที่จะนำไปใช้

1. ศึกษาความต้องการใช้กิ่งตายเป็นพันธุ์ดีในแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าภาคตะวันออกเฉียง

การศึกษาข้อมูลกำลังการผลิต จากข้อมูลแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าที่ได้รับอนุญาตในภาคตะวันออกเฉียง ระหว่างปี พ.ศ. 2564-2566 พบว่า กำลังการผลิตกิ่งตาของแปลงที่ได้รับอนุญาตยังต่ำกว่าความต้องการ

กิ่งตาเพื่อใช้ในการผลิตต้นยางชำถุงอีกจำนวนมาก โดยกิ่งตาที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ กิ่งตาพันธุ์ RRIT 251 และ RRIM 600 รองลงมา ได้แก่ กิ่งตาพันธุ์ RRIT 408, PB 235 และ BPM 24 (ตารางที่ 1-3) ในปี 2566 กำลังการผลิตพันธุ์ยาง RRIT 408 มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่กำลังการผลิตพันธุ์ยาง RRIT 3904 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว (ภาพที่ 2) อย่างไรก็ตาม พันธุ์ยาง RRIT 3904 เป็นพันธุ์ยางชั้น 3 ที่เกษตรกรควรปลูกภายใต้การแนะนำ และไม่ควรปลูกเกินร้อยละ 20 ของเนื้อที่ที่ถือครอง เนื่องจากยังมีข้อมูลทางวิชาการจำกัด จึงไม่ควรสนับสนุนให้มีการขยายพันธุ์เพื่อจำหน่ายมากเกินไป

การประเมินความต้องการกิ่งตางานพันธุ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลกำลังการผลิตกิ่งตาของแปลงขยายพันธุ์กิ่งตาเปรียบเทียบกับกำลังการผลิตต้นยางชำถุงของแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าในครั้งนี้ ใช้เฉพาะข้อมูลจากแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าที่ขออนุญาตเท่านั้น ในทางปฏิบัติยังมีผู้ประกอบการที่ขออนุญาตผลิตต้นยางชำถุงส่วนหนึ่งปลูกต้นกิ่งตางานไว้ใช้เอง โดยไม่ได้จดทะเบียนขยายพันธุ์กิ่งตาเพื่อการค้า จึงทำให้ข้อมูลจำนวนกิ่งตาส่งนี้ขาดหายไป ไม่สามารถนำมาคำนวณได้ นอกจากนี้ยังมีแปลงขยายพันธุ์ยางของส่วนราชการที่ไม่ได้จดทะเบียนทำให้ข้อมูลสถานการณ์การผลิตกิ่งตาไม่ครบถ้วน ข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 1-3 จึงปรากฏว่า การผลิตต้นยางชำถุงตามกำลังการผลิต ยังขาดกิ่งตาก็เป็นจำนวนมาก ทั้งที่ความเป็นจริงยังมีกิ่งตาส่งอีกส่วนหนึ่งที่นำมาใช้ในการผลิตต้นยางชำถุง โดยไม่มีการบันทึกในฐานข้อมูล อย่างไรก็ตาม ในเบื้องต้นพอจะประเมินได้ว่า กิ่งตาพันธุ์ RRIM 600, RRIT 251 ยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ สำหรับพันธุ์ยางอื่น ๆ ได้แก่ RRIT 408, BPM 24, PB 235 ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการจะติดต่อขอซื้อกิ่งตาจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจันทบุรี ซึ่งเป็นแหล่งกระจายพันธุ์ของกรมวิชาการเกษตรในภาคตะวันออก สำหรับราคาจำหน่ายกิ่งตาในแปลงขยายพันธุ์ยางเอกชน มีราคาอยู่ระหว่าง 4-7 บาท ในขณะที่หน่วยงานของกรมวิชาการเกษตรกำหนดราคาขายกิ่งละ 3 บาท

ตารางที่ 1 ประเมินความต้องการกึ่งตายเป็นพันรู้อย่างต่าง ๆ ในภาคตะวันออก ปี 2564 โดยเปรียบเทียบกำลังการผลิต กึ่งตาของแปลงขยายพันรู้อีกที่ที่ได้รับการอนุญาตเพื่อจำหน่ายกับกำลังการผลิตต้นยางชำถุงของแปลงขยายพันรู้อันยางเพื่อการค้าที่ขออนุญาต

พันรู้	การผลิตต้นยางชำถุง		กำลังการผลิต กึ่งตา (กึ่ง)	ความต้องการกึ่งตา ขาด/เกิน (+/- กึ่ง)
	กำลังการผลิต (ต้น)	ประมาณการกึ่งตาที่ต้องใช้ (กึ่ง)		
RRIM 600	2,836,100	945,360	205,500	-739,860
RRIT 251	2,813,900	937,960	256,348	-681,612
RRIT 408	308,400	102,800	52,100	-50,700
PB 235	339,600	113,200	18,450	-94,750
BPM 24	225,850	75,280	-	-75,280
RRIT 226	13,400	4,460	14,400	9,940
PB 255	7,000	2,330	-	-2,330
RRIT 3904	24,500	8,160	-	-8,160

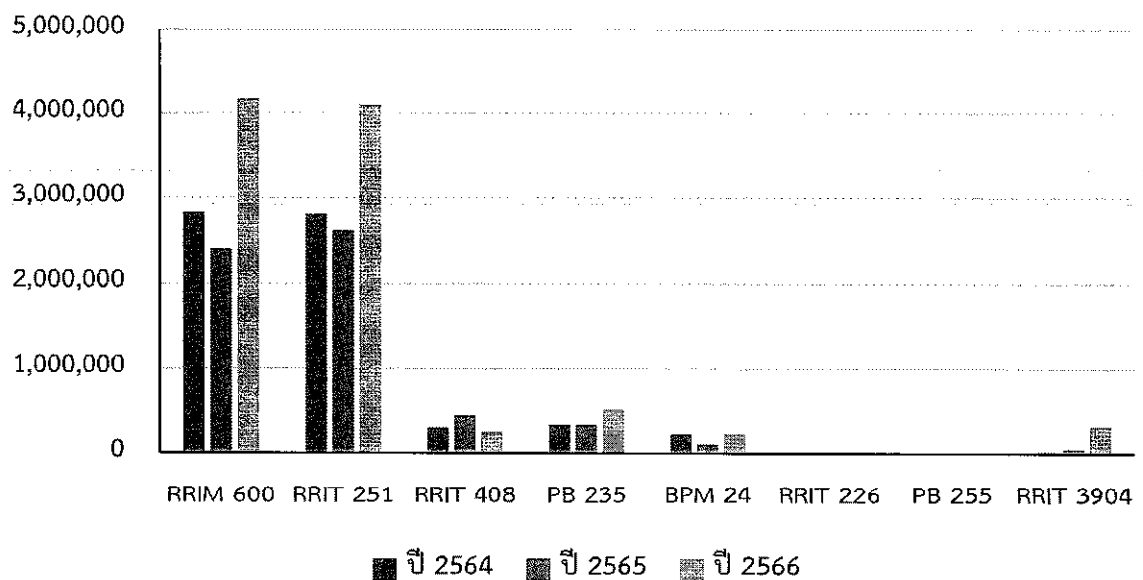
ตารางที่ 2 ประเมินความต้องการกึ่งตายเป็นพันรู้อย่างต่าง ๆ ในภาคตะวันออก ปี 2565 โดยเปรียบเทียบกำลังการผลิต กึ่งตาของแปลงขยายพันรู้อีกที่ที่ได้รับการอนุญาตเพื่อจำหน่ายกับกำลังการผลิตต้นยางชำถุงของแปลงขยายพันรู้อันยางเพื่อการค้าที่ขออนุญาต

พันรู้	การผลิตต้นยางชำถุง		กำลังการผลิต กึ่งตา (กึ่ง)	ความต้องการกึ่งตา ขาด/เกิน (+/- กึ่ง)
	กำลังการผลิต (ต้น)	ประมาณการกึ่งตาที่ต้องใช้ (กึ่ง)		
RRIM 600	2,407,200	802,400	194,900	-607,500
RRIT 251	2,620,700	873,560	224,948	-648,612
RRIT 408	455,000	151,660	28,900	-122,760
PB 235	345,200	115,060	4,000	-111,060
BPM 24	113,550	37,850	-	-37,850
RRIT 226	7,000	2,330	4,000	1,670
RRIT 3904	54,000	18,000	9,600	-8,400

ตารางที่ 3 ประเมินความต้องการกิ่งตายเป็นพันธุ์ต่าง ๆ ในภาคตะวันออก ปี 2566 โดยเปรียบเทียบกำลังการผลิตกิ่งตาของแปลงขยายพันธุ์กิ่งตาที่ได้รับการอนุญาตเพื่อจำหน่ายกับกำลังการผลิตต้นยางชำถุงของแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าที่ขออนุญาต

พันธุ์	การผลิตต้นยางชำถุง		กำลังการผลิตกิ่งตา (กิ่ง)	ความต้องการกิ่งตา ขาด/เกิน (+/- กิ่ง)
	กำลังการผลิต (ต้น)	ประมาณการกิ่งตาที่ต้องใช้ (กิ่ง)		
RRIM 600	4,179,710	1,393,230	495,408	-897,822
RRIT 251	4,103,100	1,367,700	435,140	-932,560
RRIT 408	255,400	85,130	80,100	-5,030
PB 235	524,900	174,960	4,000	-170,960
BPM 24	232,750	77,580	-	-77,580
RRIT 226	7,000	2,330	4,000	1,670
RRIT 3904	324,500	108,160	12,800	-95,360

กำลังการผลิต (ต้น/ปี)

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบกำลังการผลิตต้นยางชำถุงพันธุ์ต่าง ๆ ในแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าที่ขออนุญาตระหว่างปี พ.ศ. 2564-2566

2. การศึกษาศักยภาพในการตัดเลี้ยวกิ่งตายงให้ได้ปริมาณเพิ่มขึ้น

2.1 การตัดเลี้ยวกิ่งตาเขียวในต้นกิ่งตา ที่มีอายุต้นตอต่ำกว่า 10 ปี

ทดสอบการตัดเลี้ยวกิ่งตายงจำนวน 5 วิธีการ ได้แก่ 2 กระโดง 3 กิ่งแขนง, 2 กระโดง 5 กิ่งแขนง, 3 กระโดง 3 กิ่งแขนง, 3 กระโดง 5 กิ่งแขนง และ 4 กระโดง 3 กิ่งแขนง ในแปลงกิ่งตาพันธุ์ RRIM 600 ที่มีอายุต้นตอ 5 ปี ผลปรากฏว่า วิธีการตัดเลี้ยวแบบ 3 กระโดง 5 กิ่งแขนง ให้จำนวนกิ่งตามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ วิธีการตัดเลี้ยวแบบ 4 กระโดง 3 กิ่งแขนง การตัดเลี้ยวกิ่งกระโดง 2, 3 หรือ 4 กระโดง ไม่ทำให้กิ่งกระโดงมีขนาดแตกต่างกัน แต่การเลี้ยวกิ่งแขนงจำนวน 5 กิ่งแขนงต่อกระโดง จะทำให้กิ่งแขนงที่ได้มีขนาดเล็กลง เมื่อพิจารณาความใช้ได้ของกิ่งตาคจะพบว่า วิธีการตัดเลี้ยว 3 กระโดง 5 กิ่งแขนง มีร้อยละความใช้ได้ของกิ่งตาดต่ำกว่าวิธีการอื่น (ตารางที่ 4) แสดงให้เห็นว่า การเลี้ยวกิ่งแขนงในแต่ละกระโดงมากเกินไป อาจทำให้เกิดการแก่งแย่งธาตุอาหาร น้ำ และพื้นที่ในการสังเคราะห์แสง ซึ่งจะพบว่ากิ่งแขนงที่เจริญเติบโตไม่ดี มีลักษณะแคระแกร็นมากกว่าวิธีการอื่น แม้ในการทดลองนี้ กิ่งตาคที่นำไปใช้ตัดตาคในแต่ละวิธีการจะให้ผลสำเร็จในการตัดตาคไม่แตกต่างกัน แต่ในทางปฏิบัติควรเลือกวิธีการที่มีร้อยละความใช้ได้ของกิ่งตาคสูงกว่า เพื่อความสมบูรณ์ของกิ่งตาค ดังนั้น จากผลการทดลอง จึงควรเลือกวิธีการตัดเลี้ยวแบบ 4 กระโดง 3 กิ่งแขนง ซึ่งหากตัดกิ่งตาคไปใช้ปีละ 2 รอบ จะได้กิ่งตาคที่สามารถนำไปใช้ได้ประมาณ 24 กิ่งต่อต้นต่อปี หรือไร่ละ 19,200 กิ่ง (กรณีใช้ระยะปลูก 1x2 เมตร) มากกว่าวิธีการตัดเลี้ยว จำนวน 2-3 กระโดงต่อต้น กระโดงละ 2-3 กิ่งแขนง (วิธีการที่ 1 และ 3) ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน 1.3-2 เท่า

ตารางที่ 4 ขนาดกิ่งกระโดง ขนาดกิ่งแขนง ร้อยละความใช้ได้ของกิ่งตา จำนวนแผ่นตาที่ใช้ได้ต่อต้น และความสำเร็จในการติดตามเมื่อใช้กิ่งตาทายางพันธุ์ RRIM 600 อายุต้นต่อ 5 ปี ที่ตัดเลี้ยวต่างกัน จำนวน 2 รอบต่อปี

วิธีการตัดเลี้ยวกิ่งตา	ขนาดกิ่ง		ตัดเลี้ยวรอบที่ 1			ตัดเลี้ยวรอบที่ 2		
	กระโดง	แขนง	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(มม.)	(มม.)	ความใช้ได้ของกิ่งตา	แผ่นตาที่ใช้ได้/ต้น	ต้นที่ติดตาสำเร็จ	ความใช้ได้ของกิ่งตา	แผ่นตาที่ใช้ได้/ต้น	ต้นที่ติดตาสำเร็จ
2 กระโดง 3 กิ่งแขนง	19.21	11.17 a	98.61 a	44 c	98.69	98.61 a	55 c	97.47
2 กระโดง 5 กิ่งแขนง	20.04	9.98 b	97.08 a	72 b	99.09	91.67 ab	88 b	97.99
3 กระโดง 3 กิ่งแขนง	19.63	11.01 a	97.69 a	76 b	98.86	95.37 a	101 b	97.73
3 กระโดง 5 กิ่งแขนง	20.23	10.00 b	93.61 b	103 a	98.33	85.28 b	136 a	97.34
4 กระโดง 3 กิ่งแขนง	19.35	10.92 a	98.26 a	91 a	99.19	90.97 ab	96 b	96.78
ค่าเฉลี่ย	19.69	10.62	97.05	77.51	98.83	92.38	95.60	97.46
F-test	ns	*	*	**	ns	*	**	ns
CV (%)	5.64	5.15	2.26	12.03	1.50	5.37	21.38	2.28

ns ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

*,** มีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95 และ 99 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

2.2 การตัดเลี้ยวกิ่งตาเขียวในต้นกิ่งตา ที่มีอายุต้นต่อมากกว่า 10 ปี

ทดสอบการตัดเลี้ยวกิ่งตาจำนวน 9 วิธีการ ได้แก่ 2 กระโดง 3 กิ่งแขนง, 2 กระโดง 5 กิ่งแขนง, 2 กระโดง 7 กิ่งแขนง, 3 กระโดง 3 กิ่งแขนง, 3 กระโดง 5 กิ่งแขนง, 3 กระโดง 7 กิ่งแขนง, 4 กระโดง 3 กิ่งแขนง, 4 กระโดง 5 กิ่งแขนง และ 4 กระโดง 7 กิ่งแขนง ในแปลงกิ่งตาทพันธุ์ RRIT 3904 ที่มีอายุต้นต่อ 20 ปี ผลปรากฏว่า การเลี้ยวกิ่งแขนงจำนวนมากมีผลทำให้กิ่งแขนงที่ได้มีขนาดเล็กกลอง การเลี้ยว 3 กิ่งแขนงต่อกระโดงจะได้กิ่งแขนงที่มีขนาดใหญ่ที่สุด รองลงมาได้แก่ การเลี้ยว 5 กิ่งแขนงต่อกระโดง และ 7 กิ่งแขนงต่อกระโดง ตามลำดับ การตรวจสอบความใช้ได้ของกิ่งตา ก็พบว่า ร้อยละความใช้ได้ของกิ่งตา และร้อยละของความใช้ได้ของแผ่นตาลดลงตามจำนวนกิ่งแขนงที่เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน การตัดเลี้ยวกิ่งแบบ 4 กระโดง 3 กิ่งแขนง มีร้อยละความใช้ได้ของกิ่งสูงสุด ซึ่งผลการทดลองนี้สอดคล้องกับการทดลองในต้นกิ่งตา ที่มีต้นต่ออายุน้อยกว่า 10 ปี แสดงให้เห็นว่า การเลี้ยวกิ่งตาแบบ 4 กระโดง 3 กิ่งแขนง มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้มากที่สุด โดยกิ่งตาที่ได้ยังมีความสมบูรณ์สูง

ตารางที่ 5 ขนาดกิ่งแขนง ร้อยละความใช้ได้ของกิ่งตา และร้อยละของความใช้ได้ของตาที่ตัดเลี้ยงกิ่งต่างกัน ในแปลงกิ่งตายางพันธุ์ RRIT 3904 ที่มีอายุต้นต่อ 20 ปี)

วิธีการตัดเลี้ยงกิ่งตา	ขนาดกิ่งแขนง (มม.)	ร้อยละของ ความใช้ได้ของกิ่ง	ร้อยละของ ความใช้ได้ของแผ่นตา
2 กระโดง 3 กิ่งแขนง	11.31 ab	94.44 ab	97.22 a
2 กระโดง 5 กิ่งแขนง	10.42 bc	81.67 cd	82.22 a
2 กระโดง 7 กิ่งแขนง	9.22 d	55.95 c	48.41 bc
3 กระโดง 3 กิ่งแขนง	11.23 ab	92.59 abc	100.00 a
3 กระโดง 5 กิ่งแขนง	9.99 cd	84.44 bcd	84.44 a
3 กระโดง 7 กิ่งแขนง	9.09 d	56.35 e	37.83 c
4 กระโดง 3 กิ่งแขนง	11.89 a	98.61 a	96.30 a
4 กระโดง 5 กิ่งแขนง	9.71 cd	79.17 d	74.72 ab
4 กระโดง 7 กิ่งแขนง	9.33 d	53.57 e	50.40 bc
ค่าเฉลี่ย	10.24	77.42	74.62
F-test	**	**	**
CV (%)	7.84	8.84	21.07

** มีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซนต์ ตามลำดับ

สรุปผลการทดลองและคำแนะนำ

1. การศึกษาความต้องการใช้กิ่งตายางพันธุ์ดีในแปลงขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าภาคตะวันออกระหว่างปี พ.ศ. 2564-2566 พบว่า กิ่งตาที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ กิ่งตาพันธุ์ RRIT 251 และ RRIM 600 รองลงมา ได้แก่ กิ่งตาพันธุ์ RRIT 408, PB 235 และ BPM 24 ในปี 2566 กำลังการผลิตพันธุ์ยาง RRIT 408 มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่กำลังการผลิตพันธุ์ยาง RRIT 3904 กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม พันธุ์ยาง RRIT 3904 เป็นพันธุ์ยางชั้น 3 ที่เกษตรกรควรปลูกภายใต้การแนะนำ เนื่องจากยังมีข้อจำกัดเรื่องข้อมูลทางวิชาการ จึงไม่ควรสนับสนุนให้มีการผลิตพันธุ์นี้ออกจำหน่ายในปริมาณมาก

2. การศึกษาศักยภาพในการตัดเลี้ยงกิ่งตายางให้ได้ปริมาณเพิ่มขึ้น โดยทดสอบในแปลงกิ่งตาที่มีอายุต้นต่อน้อยกว่า 10 ปี และมากกว่า 10 ปี ให้ผลสอดคล้องไปในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ การเลี้ยงกิ่งแขนงจำนวนมากเกินไปมีผลทำให้กิ่งแขนงที่ได้มีขนาดเล็กลง ร้อยละความใช้ได้ของกิ่งตา และร้อยละของความใช้ได้ของแผ่นตาลดลงตามจำนวนกิ่งแขนงที่เพิ่มขึ้น การตัดเลี้ยง 3 กิ่งแขนงต่อกระโดงให้ผลดีที่สุด ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าการตัดเลี้ยงกิ่งตาที่เหมาะสม คือ ตัดเลี้ยงแบบ 4 กระโดง 3 กิ่งแขนง กิ่งตาที่ได้มีความสมบูรณ์สูง และมีร้อยละ

ความใช้ได้ของกิ่งตาสูง วิธีการตัดเล็ยกิ่งเริ่มจากการตัดล่างกิ่ง (ตัดต่ำ) เล็ยให้แตกกิ่งกระโดง และทำการตัดเล็ยไว้ 4 กระโดง ในช่วงเดือนมิถุนายน หลังจากตัดเล็ยกิ่งกระโดง 45 วัน ตัดเล็ยกิ่งแขนงไว้ 3 กิ่งต่อกระโดง (เดือนสิงหาคม) จากนั้นเล็ยกิ่งแขนงให้ได้ 2-3 ฉัตร ซึ่งใช้เวลาประมาณ 90 วัน จึงตัดกิ่งไปใช้ติดตาครั้งที่ 1 ได้ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม หลังจากนั้นก็เล็ยกิ่งแขนงต่อเพื่อตัดกิ่งไปใช้ติดตาครั้งที่ 2 ในเดือนมีนาคม

เอกสารอ้างอิง

Borchert, R. 1976. The Concept of Juvenility in Woody Plants. *Acta Horticulturae* 56: 21-36.

Seneviratne, P. 2000. The Role of Budwood Nursery on the Quality of the Budded Plants. *Bulletin of the Rubber Research Institute of Sri Lanka* 41: 49-51.

Seneviratne, P. and G.A.S. Wijesekara. 2011. The Growth Pattern of Rubber Tree to Improve the Performance of Clearings. *Bulletin of the Rubber Research Institute of Sri Lanka* 52: 26-30.